

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΖ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Ε Κ Θ Ε Σ Η
ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΟΥΤΣΗ

ΑΘΗΝΑ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

I.	Συγκρότηση – Σύνθεση - Αντικείμενο της Επιτροπής	5
II.	Συνεδριάσεις της Επιτροπής - Πρόσωπα που κλήθηκαν σε ακρόαση	7
III.	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ	11
A.	Ενημέρωση για το Στρατηγικό Αναπτυξιακό Σχέδιο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης Εισηγητής: Κωνσταντίνος Μορφίδης	13
B.	Επιτάχυνση και Ενίσχυση της κάλυψης των Περιφερειών, των Ορεινών Περιοχών και των Νησιωτικών Περιφερειών της χώρας από το δίκτυο του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.) Εισηγητής: Νικόλαος Ηγουμενίδης	19
Γ.	Υποδομές στα λιμάνια της χώρας. Προβλεπόμενοι τακτικοί έλεγχοι Εισηγητής: Νικόλαος Συρμαλένιος	27
Δ.	Αναπτυξιακές και κοινωνικές δράσεις στις τηλεπικοινωνίες/ψηφιακή τεχνολογία στις Περιφέρειες Εισηγητές: Κωνσταντίνος Σέλτσας – Δημήτριος Γάκης	31
Ε.	Το παρόν και το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εισηγητής: Νικόλαος Θηβαίος	37
ΣΤ.	Πολιτική συνοχής. Πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ Εισηγητές: Δημήτριος Γάκης – Γεώργιος Παπαηλιού	39
Ζ.	Πολιτική Προστασία Εισηγήτριες: Αναστασία Γκαρά - Παρασκευή (Εύη) Χριστοφιλοπούλου	45
IV.	Έγκριση της Έκθεσης της Επιτροπής	51

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΖ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄
ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ι. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ – ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατά την Γ΄ Τακτική Σύνοδο της ΙΖ΄ Περιόδου, η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Περιφερειών συνεστήθη με την υπ΄ αριθμ. 1346/923, από 26 Ιανουαρίου 2018, απόφαση του Προέδρου της Βουλής, κ. Νικολάου Βούτση, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α του Κανονισμού της Βουλής.

Η Επιτροπή συγκροτήθηκε από τριάντα τρία (33) Μέλη και αποτελέστηκε από τους Βουλευτές, κ.κ. Άννα Βαγενά, Δημήτριο Γάκη, Αναστασία Γκαρά, Νικόλαο Ηγουμενίδη, Νικόλαο Θηβαίο, Ηλία Καματερό, Χρυσούλα Κατσαβριά – Σιωροπούλου, Αλέξανδρο Μεικόπουλο, Αθανάσιο Μιχελή, Ιωάννη Μιχελογιαννάκη, Κωνσταντίνο Μορφίδη, Μάρκο Μπόλαρη, Ανδρέα Ριζούλη, Δημήτριο Σεβαστάκη, Κωνσταντίνο Σέλτσα, Νικόλαο Συρμαλένιο, Ιωάννη Ανδριανό, Ελευθέριο Αυγενάκη, Κωνσταντίνο Βλάση, Γεώργιο Γεωργαντά, Κωνσταντίνο Κατσαφάδο, Συμεών (Σίμο) Κεδίκογλου, Βασίλειο Κικίλια, Κωνσταντίνο Κοντογεώργο, Βασίλειο Κεγκέρογλου, Παρασκευή (Εύη) Χριστοφιλοπούλου, Παναγιώτη Ηλιόπουλο, Κωνσταντίνο Μπαρμπαρούση, Ιωάννη Δελή, Νικόλαο Καραθανασόπουλο, Κωνσταντίνο Κατσίκη, Ιωάννη Σαρίδη και Γρηγόριο Ψαριανό.

Πρόεδρος της Επιτροπής εξελέγη, στις 6 Φεβρουαρίου 2018, ο Βουλευτής, κ. Δημήτριος Γάκης. Το αξίωμα του Α΄ Αντιπροέδρου της Επιτροπής κατέλαβε ο Βουλευτής, κ. Γεώργιος Γεωργαντάς. Το αξίωμα του Β΄ Αντιπροέδρου κατέλαβε η Βουλευτής, κυρία Παρασκευή (Εύη) Χριστοφιλοπούλου. Για το αξίωμα του Γραμματέως δεν υπεβλήθη πρόταση υποψηφιότητας.

Τους Βουλευτές, κ.κ. Γιάννη Κουτσούκο, Χρυσούλα Κατσαβριά - Σιωροπούλου, Ανδρέα Ριζούλη και Κωνσταντίνο Μπαρμπαρούση, οι οποίοι μετείχαν στην αρχική σύνθεση της Επιτροπής, αντικατέστησαν οι Βουλευτές, κ.κ. Παρασκευή (Εύη) Χριστοφιλοπούλου, Θεοδώρα Τζάκρη, Γεώργιος Παπαηλιού και Νικόλαος Κούζηλος,

αντίστοιχα, σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 579/392, από 15 Ιανουαρίου 2018, 3370/2388, από 5 Μαρτίου 2018 και 8256/5284, από 20 Ιουνίου 2018 αποφάσεις του Προέδρου της Βουλής.

Αντικείμενο της Επιτροπής Περιφερειών, σύμφωνα με το άρθρο 43 Α του Κανονισμού της Βουλής, είναι «η παρακολούθηση και ενημέρωση της Βουλής για τη λειτουργία των περιφερειακών οργάνων της Πολιτείας και ιδίως για ζητήματα σχεδιασμού και εφαρμογής της πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Επιτροπή μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις της εκπροσώπους της Κυβέρνησης και των περιφερειών ή της τοπικής αυτοδιοίκησης και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο θεωρεί χρήσιμο για το έργο της».

Η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Περιφερειών πραγματοποίησε δεκατρείς (13) συνεδριάσεις και μία (1) ειδική εκδήλωση, συνολικής διάρκειας τριάντα δύο (32) ωρών, κατά τις οποίες εκλήθησαν σε ακρόαση, προς ενημέρωση των μελών της, Υπουργοί, Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων, Περιφερειάρχες, καθώς και Δημόσιοι Λειτουργοί, όπως εμφανίζεται στο αντίστοιχο Κεφάλαιο της Έκθεσης.

II. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΚΛΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΑΚΡΟΑΣΗ

1. Συνεδρίαση της 21ης Νοεμβρίου 2017

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Ενημέρωση για το Στρατηγικό Αναπτυξιακό Σχέδιο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσε ο Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, κ. Χρήστος Μέτιος.

2. Συνεδρίαση της 31ης Ιανουαρίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Δομή του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.) στην Περιφέρεια.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Α.Β., κ. Κωνσταντίνος Καρακασιανόπουλος.

3. Συνεδρίαση της 6ης Φεβρουαρίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Εκλογή Προεδρείου.

4. Συνεδρίαση της 22ας Φεβρουαρίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Οι υποδομές στα λιμάνια της Χώρας. Προβλεπόμενοι τακτικοί έλεγχοι.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσαν ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, κ. Γεώργιος Δέδες και ο Γενικός Γραμματέας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κ. Χρήστος Λαμπρίδης.

5. Συνεδρίαση της 1ης Μαρτίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Το μέλλον της Ευρώπης και η θέση των Περιφερειών και των Δήμων.

Τα μέλη των συναρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών ενημέρωσε ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, κ. Karl-Heinz Lambertz.

*****Κοινή συνεδρίαση με την Ειδική Διαρκή Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων*

6. Συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Αναπτυξιακές και κοινωνικές δράσεις στις τηλεπικοινωνίες στις Περιφέρειες.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσε ο Γενικός Γραμματέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, κ. Βασίλειος Μαγκλάρας.

7. Συνεδρίαση της 27ης Μαρτίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Προγραμματισμός των εργασιών της Επιτροπής.

8. Συνεδρίαση της 16^{ης} Μαΐου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Τοπική Αυτοδιοίκηση: Από τον «Καλλικράτη» στον «Κλεισθένη».

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, κ. Κωνσταντίνος – Νικόλαος Πουλάκης.

Επίσης, στη συνεδρίαση παρέστησαν ο Πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας και Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, κ. Κωνσταντίνος Αγοραστός και ο Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και Δήμαρχος Αμαρουσίου, κ. Γεώργιος Πατούλης.

9. Συνεδρίαση της 24ης Μαΐου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης

Ενημέρωση για την πολιτική συνοχής. Πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσε ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Παναγιώτης Κορκολής.

10. Συνεδρίαση της 7ης Ιουνίου 2018

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Σχέδιο πολιτικής προστασίας στις Περιφέρειες.

Τα μέλη της Επιτροπής ενημέρωσαν ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών, κ. Νικόλαος Τόσκας και ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, κ. Ιωάννης Καπάκης.

11. Συνεδρίαση της 25ης Ιουνίου 2018 (1^η Συνεδρίαση)

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Μηχανισμός εφαρμογής, κρατική εποπτεία, γενικοί όροι υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδύναμου (M.I.) και άλλες διατάξεις.

*****Κοινή συνεδρίαση με τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου*

12. Συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 2018 (2^η Συνεδρίαση)

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Μηχανισμός εφαρμογής, κρατική εποπτεία, γενικοί όροι υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδύναμου (Μ.Ι.) και άλλες διατάξεις.

*****Κοινή συνεδρίαση με τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου*

13. Συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 2018 (3^η Συνεδρίαση)

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Μηχανισμός εφαρμογής, κρατική εποπτεία, γενικοί όροι υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδύναμου (Μ.Ι.) και άλλες διατάξεις.

*****Κοινή συνεδρίαση με τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου*

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ (1 Μαρτίου 2018)

Θέμα ημερήσιας διάταξης:

Η πορεία και οι αναπτυξιακές προοπτικές στις Περιφέρειες. Το παράδειγμα της Δωδεκανήσου.

III. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

**A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΡΦΙΔΗΣ**

Στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και τη διαμόρφωση νέων αναπτυξιακών στρατηγικών για τις Περιφέρειες, όπως αυτά έχουν εκφραστεί τόσο από τις παρουσιάσεις των Περιφερειάρχων και των επιτελείων τους στην παρούσα Επιτροπή όσο και από τις σχετικές τοποθετήσεις στα Περιφερειακά Αναπτυξιακά Συνέδρια, γίνεται αντιληπτό ότι το αίτημα για βιώσιμη ανάπτυξη και κοινωνική και οικονομική ευημερία είναι συνυφασμένο με δράσεις που αφορούν, κυρίως, στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε ένα σύγχρονο απαιτητικό παραγωγικό περιβάλλον.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αποτελεί ένα ιδιόμορφο δείγμα ελλιπούς ανάπτυξης, οικονομικής απομόνωσης και εσωστρέφειας, ως αποτέλεσμα στρεβλών πολιτικών αντιλήψεων και επιλογών. Και τούτο, παρότι διαθέτει πλήθος γεωφυσικών και γεωστρατηγικών χαρακτηριστικών, που θα έπρεπε να την έχουν οδηγήσει εδώ και δεκαετίες σε μια θεμελιωδώς διαφορετική από τη σημερινή αναπτυξιακή πορεία. Η δε πολύμορφη κρίση της τελευταίας δεκαετίας απλώς μεγέθυνε τα χρόνια συσσωρευμένα προβλήματα στην περιοχή αυτή.

Στις μέρες μας, η Περιφέρεια εξακολουθεί να βρίσκεται στην τελευταία θέση ως προς το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε επίπεδο χώρας και σε μία από τις χαμηλότερες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, πλέον, δε βρισκόμαστε στην ανορθολογική εποχή του Ψυχρού Πολέμου και της μαζικής μετανάστευσης εργατικού δυναμικού. Και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής μπορούν να αναδειχθούν με την αποτελεσματική αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, φυσικών πόρων, καινοτόμων ιδεών και τεχνογνωσίας, χρηματοδοτικών εργαλείων και κατάλληλων πολιτικών επιλογών στους επενδυτικούς τομείς.

Στις διεθνοποιημένες συνθήκες οικονομίας, η προώθηση και επίτευξη βιώσιμων αναπτυξιακών πολιτικών απαιτεί ένα συνδυασμό δράσεων σε παράλληλους τομείς. Καταρχάς, η σύγχρονη παραγωγική διαδικασία στον πρωτογενή τομέα δεν μπορεί να στηρίζεται στην καλλιέργεια με αποκλειστικό στόχο την επιδότηση. Ακολούθως, ο τομέας της μεταποίησης οφείλει να έχει γνώση της εσωτερικής κατανάλωσης, των διεθνών προτύπων και του εξαγωγικού εμπορίου. Τέλος, ο τομέας των υπηρεσιών δεν μπορεί να λειτουργεί ως αυτοσκοπός, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την παραγωγή και την κυκλοφορία της. Εξυπακούεται ότι και οι τρεις αυτοί παραγωγικοί τομείς, στο σύνολό τους, δεν μπορούν να αγνοούν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, που τους ωφελούν.

Όπως έχει, ήδη, ειπωθεί στην Επιτροπή, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης διαθέτει κάθε θετικό στοιχείο για μια συνολικά ευδόκιμη παραγωγική διαδικασία: ανθρώπινο δυναμικό και εύφορα εδάφη, ενεργειακούς πόρους, πλούσια μακραίωνη ιστορία με πλήθος αποτυπωμάτων, σημαντική και αξιοποιήσιμη ακτογραμμή και μία εξαιρετική γεωφυσική θέση, που της παρέχει πλεονεκτήματα στην περιοχή.

Μείζον και πρωταρχικό ζήτημα στον σχεδιασμό για την ανάπτυξη της Περιφέρειας αποτελεί αυτό των υποδομών στον τομέα των μεταφορών. Χωρίς ένα διακριτό δίκτυο αξόνων μετακίνησης δεν μπορούν να λειτουργήσουν άλλοι αναπτυξιακοί τομείς. Η Περιφέρεια είναι πύλη για τη χώρα, από τα βόρεια και τα ανατολικά, από τα Βαλκάνια και την Ασία. Διαθέτει δύο μεγάλα αναπτυσσόμενα λιμάνια, της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας, τα οποία εξυπηρετούν εμπορικούς και επιβατικούς - τουριστικούς προορισμούς, καθώς και δύο αεροδρόμια στις πόλεις αυτές. Η Εγνατία Οδός διέρχεται κατά μήκος της Περιφέρειας, όπως επίσης και ο βασικός σιδηροδρομικός άξονας της χώρας. Η περαιτέρω ανάπτυξη και σύνδεση αυτών των αξόνων αποτελεί βασικό μέλημα του στρατηγικού σχεδιασμού της Περιφέρειας. Η δε, καταρχήν, χρηματοδότηση από το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης αφορά στα δύο λιμάνια και στον νέο συνοριακό σταθμό στους Κήπους του Έβρου, έργα τα οποία είναι σε εξέλιξη. Ειδικά για την αναβάθμιση της λειτουργίας των δύο λιμένων, σχεδιάζεται η σύνδεσή τους με τη σιδηροδρομική Εγνατία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αύξηση της εμπορευματικής κίνησης.

Στο ζήτημα των υποδομών, αλλά και σε όλους τους αναπτυξιακούς σχεδιασμούς της Περιφέρειας, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να υπάρχει για τα νησιά της Θάσου και της Σαμοθράκης, τα οποία, κατά καιρούς, δοκιμάζονται από φυσικές καταστροφές, και στους τομείς της υγείας και της παιδείας αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα, παρά τις όποιες βελτιωτικές ενέργειες που έχουν υπάρξει τα τελευταία έτη, τόσο από την Περιφέρεια όσο και από την Κεντρική Διοίκηση. Πρωταρχικό δε ζήτημα αποτελεί η επίλυση του χρόνιου περιοδικού προβλήματος της ακτοπλοϊκής σύνδεσης των δύο αυτών νησιών, ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο, όπου αυξάνει η αίσθηση του αποκλεισμού τους και δημιουργούνται επιπλέον προβλήματα.

Περαιτέρω και σε ό,τι αφορά τους άξονες στον τομέα των μεταφορών, αξίζει να σημειωθεί το ζήτημα που τίθεται ως προς την προτεραιότητα σχετικά με την κατασκευή του κάθετου άξονα σύνδεσης του Νομού Δράμας με την Εγνατία Οδό (και τη σύνδεση της χώρας με τη Βουλγαρία) στις διαδρομές Δράμα - Καβάλα (τον οποίο, ήδη, η Περιφέρεια έχει στον σχεδιασμό της) και Δράμα - Αμφίπολη, όπως επίσης και στη σύνδεση της Δράμας με τη σχεδιαζόμενη σιδηροδρομική Εγνατία, έργα τα οποία κρίνονται ως αναγκαία, όχι μόνο στον συνολικό αναπτυξιακό σχεδιασμό, αλλά και ως βραχυπρόθεσμοι στόχοι σε ένα ιδιαίτερα αδύναμο τμήμα της Περιφέρειας.

Η συνεργασία, εντούτοις, των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας θα μπορούσε να λύσει το ζήτημα. Επιπλέον, άλλα δύο έργα εξίσου σημαντικά πρέπει να ολοκληρωθούν: το πρώτο αφορά στον κάθετο άξονα Ξάνθης - ελληνοβουλγαρικών συνόρων, όπου το ένα τμήμα (Δημάριο -σύνορα) βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ το υπόλοιπο τμήμα (Ξάνθη - Δημάριο) βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης των μελετών. Το δεύτερο έργο αφορά στον κάθετο άξονα Κομοτηνής - ελληνοβουλγαρικών συνόρων και, κυρίως, στη βελτίωση των λειτουργιών του τελωνιακού σταθμού της Νυμφαίας, ώστε να είναι δυνατή η διέλευση λεωφορείων, φορτηγών και βαρέων οχημάτων. Επισημαίνεται ότι η αναβάθμιση του συγκεκριμένου σταθμού είναι αναγκαία, προκειμένου να αυξηθεί τόσο η τουριστική κίνηση όσο και η εμπορική.

Η στήριξη και η περαιτέρω ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα στην Περιφέρεια αποτελεί εξίσου μείζον ζήτημα. Όχι μόνο για τη σημαντική παραγωγή και τις εκτάσεις που έχει ως προς το σύνολο της χώρας, αλλά, κυρίως, λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζει, είτε στις υποδομές είτε στις έκτακτες ανάγκες, που απαιτούν, συχνά με τον επείγοντα χαρακτήρα τους, άμεσες καίριες λύσεις.

Οι πλημμύρες του Έβρου, για παράδειγμα, αποτελούν ένα επαναλαμβανόμενο εποχιακό πρόβλημα, το οποίο, ως τέτοιο, θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται κάθε φορά με μεγαλύτερη ευκολία από την προηγούμενη. Στην παρούσα φάση, υπάρχουν έργα ενταγμένα σε ειδικό πρόγραμμα για τον Έβρο για την ενίσχυση υποδομών οδοποιίας, άρδευσης και αντιπλημμυρικής προστασίας στην ευρύτερη περιοχή.

Παράλληλα, αξιοποιούνται προγράμματα δημοσίων επενδύσεων, καθώς και προγράμματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, τα οποία αφορούν σε μια σειρά συντήρησης υφιστάμενων έργων και σε μελέτες νέων (εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα, αναδασμοί, γεωτρήσεις, κτηνοτροφικό πιλοτικό πάρκο κ.ά.). Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να υπάρξει στο θέμα της καλλιέργειας του καπνού, ο οποίος όχι μόνο αποτελεί βασικό προϊόν σε κάποιες περιοχές της Περιφέρειας, αλλά είναι επιπλέον προϊόν που έχει συνδεθεί με την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου.

Ως προς τον τομέα της επιχειρηματικότητας, οι στοχεύσεις της Περιφέρειας αφορούν, κατά κύριο λόγο, σε τομείς καινοτομίας και έρευνας (χημικά, ορυκτά, ηλεκτρονικά, θέματα ενέργειας κ.ά.) παράλληλα με επιδιωκόμενες συνεργασίες με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, ενώ υπάρχουν, ήδη, αξιοποιήσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία μέσω του ΕΣΠΑ. Αναγκαιότητα, άλλωστε, αποτελεί η τόνωση του δευτερογενή τομέα παραγωγής σε μια Περιφέρεια που, στο παρελθόν, αντί να εξαγει τα προϊόντα της, εξήγαγε επιχειρήσεις μεταποίησης, γεγονός με πολλαπλά αρνητικά αποτελέσματα.

Η διέλευση του Αγωγού Φυσικού Αερίου από την Περιφέρεια συνιστά ένα μεγάλο πλεονέκτημα στον τομέα της ενέργειας. Ήδη υπάρχει προγραμματισμός και χρηματοδότηση για τη σύνδεση των έξι μεγάλων πόλεων της Περιφέρειας με τον Αγωγό, προκειμένου να ωφεληθούν από τη χρήση του νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Συμπληρωματικά του έργου κατασκευής του Αγωγού TAP αποτελούν τόσο η σύνδεσή του με τη Βουλγαρία, μέσω της κατασκευής κάθετου αγωγού, όσο και η κατασκευή της Μονάδας Αεριοποίησης (LNG) στην περιοχή της Αλεξανδρούπολης, για την οποία έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές μελέτες.

Το έτερο σημαντικό στον τομέα αυτό αφορά στη γεωθερμική ενέργεια, καθώς η Περιφέρεια έχει, ήδη, βεβαιωμένα και εκμεταλλεύσιμα γεωθερμικά πεδία, που παρουσιάζουν επενδυτικό και αναπτυξιακό ενδιαφέρον, κυρίως, στην αγροτική οικονομία, αλλά και στην οικιακή χρήση.

Βέβαια, το πλέον σύνθετο κομμάτι στα αναπτυξιακά σχέδια της Περιφέρειας αποτελεί ο τουρισμός. Και τούτο, γιατί συγκεντρώνει δράσεις που αφορούν σε όλους τους παραπάνω τομείς. Η ανάπτυξη των υποδομών στα λιμάνια, τα αεροδρόμια και τους νέους οδικούς άξονες διευκολύνει την επισκεψιμότητα όχι μόνο στο παράκτιο μέτωπο και στα δύο νησιά της Περιφέρειας, αλλά και στην ενδοχώρα, ανοίγοντας πεδία ανάπτυξης νέων, εναλλακτικών μορφών τουρισμού, που καλύπτουν όλο το έτος και όχι μόνο τη θερινή περίοδο. Εξάλλου, η περιοχή, ήδη, δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών από τα βόρεια και ανατολικά. Η προβολή και προώθηση των ποικίλων μορφών τουρισμού, που έχουν δυνατότητα ανάπτυξης στην Περιφέρεια (ιαματικός, θρησκευτικός, γαστρονομικός, οικολογικός, συνεδριακός κ.λπ.), αποτελεί βασική στόχευση, μέσα από διαφημιστικές καμπάνιες και συμμετοχές σε διεθνείς εκθέσεις. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα σχέδια δύο ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων της Περιφέρειας που αφορούν το πρώτο σε μια πολιτιστική διαδρομή μέσω της ανάδειξης και αξιοποίησης σημαντικών μνημείων πολιτισμού, τα οποία υπάρχουν σε κάθε περιοχή της Περιφέρειας, και το δεύτερο στο περιβάλλον και την ανάδειξη του φυσικού πλούτου, με αιχμή τον ποταμό Νέστο και τον ορεινό όγκο της Ροδόπης, με χρηματοδότηση από το επιχειρησιακό πρόγραμμα της Περιφέρειας και πόρους του ΕΣΠΑ.

Εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι και στα θέματα του περιβάλλοντος έχουν γίνει μεγάλες προσπάθειες, ώστε να ολοκληρωθούν ενέργειες που θα βοηθήσουν πολύ στην κατεύθυνση αυτή. Η διαχείριση των απορριμμάτων στην Περιφέρεια προχωράει με την κατασκευή δύο μονάδων διαχείρισης απορριμμάτων. Η κατασκευή της πρώτης ξεκίνησε στην Αλεξανδρούπολη, το δε αντίστοιχο έργο στην Καβάλα είναι στη φάση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας, για να ξεκινήσει. Επιπλέον, λειτουργεί και ο τομέας της ανακύκλωσης στους δήμους. Έχουν γίνει οι φορείς διαχείρισης των εθνικών πάρκων και η Natura που ελπίζουμε ότι θα συμβάλλουν στο να διατηρήσουμε το περιβάλλον σε ένα καλό επίπεδο.

Περαιτέρω, υπάρχει μια απόφαση που για την Περιφέρειά μας είναι πάρα πολύ σημαντική και που αφορά στο να μην γίνουν εξορύξεις χρυσού, ένα αίτημα που έχει μπει από όλη την κοινωνία της Περιφέρειας.

Ως προς το σχέδιο διαχείρισης των υδατικών πόρων θα βοηθήσουν και οι δασικοί χάρτες. Αξίζει να ειπωθεί εδώ ότι στην Περιφέρεια έχουμε τη μοναδική περίπτωση, όπου το δασαρχείο Καβάλας έχει κάνει τους δασικούς χάρτες από μόνο του και βοήθησε πάρα πολύ στο να υπάρξει και εξοικονόμηση πόρων. Αξίζει, επίσης, να αναφερθεί ότι η Περιφέρεια εκπονεί ένα σχέδιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πράγμα που είναι πάρα πολύ σημαντικό στις ημέρες μας και έχουμε αντιμετωπίσει, ήδη, τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής μέχρι τώρα.

Η Περιφέρεια διαθέτει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Ιδιαίτερα για την ανάπτυξη του πρωτογενή και του δευτερογενή τομέα παραγωγής, οι καινοτόμες ιδέες και η στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας είναι αυτές που θα αποτελέσουν τη βάση για τη δημιουργία ανταγωνιστικών προϊόντων με προοπτική τις εξαγωγές και, εν τέλει, την αύξηση των θέσεων εργασίας. Υπάρχουν σχέδια που είναι σε εξέλιξη, προτάσεις υλοποιήσιμες και ιδέες που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν. Επιπλέον, τα χρηματοδοτικά εργαλεία βελτιώνονται, καθώς και τα νομικά και πολιτικά πλαίσια στα ζητήματα της ανάπτυξης. Επιβάλλεται, εν τούτοις, η ιεράρχηση των ζητημάτων, η προώθηση βραχυπρόθεσμων δράσεων και η συνεργασία με την κεντρική διοίκηση για μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς, που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια θετική εικόνα για την Περιφέρεια.

Αλλάζοντας το αναπτυξιακό πρότυπο της χώρας και μετατρέποντας την περιφερειακότητα από μια απαξιωμένη έννοια σε κεντρικό εργαλείο πολιτικής, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης μπορεί να αισιοδοξεί ότι έχει τις δυνατότητες στο άμεσο μέλλον να αναδείξει τις αρετές της και να δημιουργήσει βήμα - βήμα ένα παραγωγικό μοντέλο - πρότυπο για τη χώρα.

**Β. ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ, ΤΩΝ
ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΠΟ
ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ (Ε.Κ.Α.Β.)**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ

Ι. Το «ξεπερασμένο» Προεδρικό Διάταγμα του 1986

Όπως είχε τονιστεί και στην προηγούμενη Έκθεση της Επιτροπής (2016), το Ε.Κ.Α.Β. αποτελεί την αιχμή του δόρατος για την προνοσοκομειακή φροντίδα στη χώρα μας. Είναι ο μοναδικός - ζωτικής σημασίας για την κάλυψη των νησιωτικών περιφερειών και των ορεινών περιοχών - οργανισμός της δημόσιας και δωρεάν επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας στην Ελλάδα, που επιτελεί το έργο - λειτουργήμα της μεταφοράς των ασθενών, ελαφρώς ή βαρέως πασχόντων, στις δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προκειμένου να λάβουν την περίθαλψη που απαιτεί η περίπτωση και η κατάστασή τους.

Το γεωγραφικό ανάγλυφο της χώρας με τις απομακρυσμένες και ορεινές περιοχές και τη νησιωτικότητα καθιστά ακόμη πιο επιτακτικό τον, ήδη, σύνθετο και αναγκαίο ρόλο του Ε.Κ.Α.Β..

Ωστόσο, παρά τις προκλήσεις του 21ου αιώνα και τις νέες συνθήκες τεχνολογίας, που έχουν αναπτυχθεί στην προνοσοκομειακή φροντίδα, η σημερινή δομή του Ε.Κ.Α.Β. εδράζεται στο «ξεπερασμένο» προεδρικό διάταγμα του 1986, βάσει του οποίου έχουν συσταθεί οι 12 περιφερειακές υπηρεσίες του Ε.Κ.Α.Β. - μαζί με την Κεντρική Υπηρεσία -, που λειτουργούν ως αυτοδύναμα παραρτήματα σε πόλεις - πρωτεύουσες νομών. Στο σύνολο των παρατημάτων με τους τομείς το Ε.Κ.Α.Β. διαθέτει, σε όλη την επικράτεια, 121 επιχειρησιακές βάσεις. Κάθε παράρτημα έχει ως περιοχή ευθύνης του μια ορισμένη γεωγραφική περιφέρεια, όσο μικρή ή μεγάλη κι αν είναι και όσες κι αν είναι οι ανάγκες, έκτακτες ή μη.

Η ανορθολογική χάραξη αυτής της δομής αναδείχτηκε ιδιαίτερα στα πλαίσια του προσφυγικού. Χαρακτηριστικό το παράρτημα της *Μυτιλήνης*. Έχει υπό την ευθύνη του τους νομούς Λέσβου, Σάμου, Χίου, όλα τα Δωδεκάνησα και τις Κυκλάδες. Παράλληλα, σήμερα καλείται να αντιμετωπίσει πλευρές των επιπτώσεων των προσφυγικών ροών στην περιοχή ευθύνης του.

Στην ανορθολογική κατανομή του προσωπικού σε όλη τη χώρα συνέβαλε καθοριστικά ο πελατειακός χαρακτήρας των προσλήψεων και των τοποθετήσεων στο παρελθόν.

Παρά την πρόοδο της επιστήμης, η έννοια της επιχειρησιακής έρευνας απουσιάζει στο Ε.Κ.Α.Β., ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι κατά το σχεδιασμό του Ε.Κ.Α.Β. δεν προβλέπονταν σταθμοί του συστήματος *τηλεϊατρικής*, ούτε στην Ελευσίνα,

όπου είναι η βάση των αερομεταφορών του Ε.Κ.Α.Β., αλλά ούτε και στο συντονιστικό κέντρο του Ε.Κ.Α.Β..

Σήμερα είναι **σε εξέλιξη η διαδικασία για την ανασυγκρότηση και την αλλαγή του οργανισμού του Ε.Κ.Α.Β.** με στόχο να αντιμετωπιστούν ζητήματα δυσλειτουργίας, αλλά και ανομοιογένειας στη δομή του Ε.Κ.Α.Β. και στην κατανομή του προσωπικού.

II. Ο Χάρτης Υγείας, επιστημονική πυξίδα για τον στρατηγικό σχεδιασμό της πολιτικής ανασυγκρότησης του Ε.Κ.Α.Β.

Παρά την εκπόνησή του από επιστημονικούς συνεργάτες των Υγειονομικών Περιφερειών, η αξιοποίηση του «Χάρτη Υγείας» ως αξιόπιστο, επιστημονικό εργαλείο για τον στρατηγικό σχεδιασμό παραμένει σε εμβρυακό στάδιο. Όπως έχει επανειλημμένως ειπωθεί στην Επιτροπή, ο Χάρτης Υγείας εξετάζει τις μετακινήσεις του πληθυσμού, τις τάσεις μετακίνησης, αλλά και μια σειρά από παράγοντες που δείχνουν τις ανάγκες για νέα ιατρεία και σημεία, όπου θα πρέπει να βρίσκονται οι σταθμοί του Ε.Κ.Α.Β..

Ειδικά για τις ορεινές περιοχές έχει σημασία ότι ο Χάρτης Υγείας εξετάζει το οδικό δίκτυο όχι απλά μετρώντας τις αποστάσεις, αλλά συνυπολογίζοντας και τις πραγματικές δυνατότητες, λαμβάνοντας υπόψη, για παράδειγμα, τη διαφορά ταχύτητας ανάμεσα σε εθνικό και επαρχιακό δρόμο. Επομένως, το επόμενο διάστημα και σε όλη τη γραμμή χάραξης της Εθνικής Στρατηγικής για την υγεία, ο Χάρτης Υγείας πρέπει να είναι το επιστημονικό εργαλείο χάραξης των σημείων που χρειάζεται να υπάρχουν τομείς ή σταθμοί του Ε.Κ.Α.Β..

III. Μέτρα ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού από το 2015 μέχρι σήμερα

Σύμφωνα με την τελευταία πληροφόρηση από τη Διοίκηση του Ε.Κ.Α.Β. (Οκτώβριος 2018), από το 2015 έως και σήμερα έχουν γίνει 307 προσλήψεις υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Διασωστών - Πληρώματα Ασθενοφόρων και 7 υπαλλήλων από λοιπές ειδικότητες. Επιπλέον, από την τελευταία προκήρυξη του ΑΣΕΠ αναμένονται 40 υπάλληλοι. Δηλαδή προστέθηκαν στο Ε.Κ.Α.Β. **354 άτομα συνολικά.**

Σχετικά με τις ανάγκες, σε πρώτη φάση, με βάση τις ανάγκες του Ε.Κ.Α.Β., πανελλαδικά, λόγω συνταξιοδότησης και προβλημάτων υγείας των υπαλλήλων, χρειάζονται 200 Διασώστες - Πληρώματα Ασθενοφόρων. Επιπλέον, υπάρχει ανάγκη για 30 Διοικητικούς υπαλλήλους και 10 Μηχανικούς, δηλαδή **240 άτομα συνολικά.**

Η Διοίκηση του Ε.Κ.Α.Β. παρέλαβε πάνω από 1.000 αιτήσεις μετάθεσης, οι οποίες εκκρεμούσαν για πολλά έτη και για τις οποίες απαιτήθηκε πολύμηνη προσπάθεια για την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι οι μεταθέσεις πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Δημοσιούπαλληλικό Κώδικα. Μετά από δυο διαφανείς προσκλήσεις ενδυνάμωσης της υπηρεσίας και την καθορισμένη μοριοδότηση, βρίσκεται σε εξέλιξη και τρίτη δημόσια πρόσκληση ενδυνάμωσης των επιχειρησιακών βάσεων του Ε.Κ.Α.Β..

IV. Ενίσχυση του Ε.Κ.Α.Β. με ασθενοφόρα και εξοπλισμό

Α. Σύμφωνα με την τελευταία ενημέρωση από τη Διοίκηση του Ε.Κ.Α.Β. (Οκτώβριος 2018), αυτή τη στιγμή, ο στόλος του Ε.Κ.Α.Β. απαρτίζεται από **958 οχήματα, εκ των οποίων τα 413 οχήματα (περίπου 45%) ήρθαν στο Ε.Κ.Α.Β. από το 2015 και μετά.** Από αυτά, 306 καινούργια (90 από ΕΣΠΑ, 143 από τη δωρεά του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος», 30 από δωρεά του ΤΑΠ και τα υπόλοιπα από άλλες δωρεές) και 107 ελαφρά μεταχειρισμένα από άλλους φορείς, τα οποία ήταν σε ακινησία ή υποχρησιμοποιούνταν (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Νοσοκομεία κ.λπ.).

Β. Σήμερα βρίσκονται σε εξέλιξη ενέργειες για τη συνολική προμήθεια **145 νέων ασθενοφόρων.**

Είναι, ήδη, σε εξέλιξη διαγωνισμός για την προμήθεια **100 νέων ασθενοφόρων** για τις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Θεσσαλίας μέσω του ΕΣΠΑ 2014-2020 σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Περιφέρειες, ενώ, ήδη, κατατέθηκε πρόταση για την προμήθεια **17 επιπλέον ασθενοφόρων** για τις επιχειρησιακές μονάδες του Ε.Κ.Α.Β. στην Κεντρική Ελλάδα, σε συνεργασία με την αντίστοιχη Περιφέρεια.

Ιδιαίτερη αξία έχει η **μέσω ίδιων πόρων** προμήθεια **28 ασθενοφόρων** για τα παραρτήματα του Ε.Κ.Α.Β. Πάτρας, Τρίπολης και Λαμίας. Έχουν αποσταλεί για δημοσίευση τρεις διαγωνισμοί για συμπληρωματική προμήθεια ασθενοφόρων οχημάτων για τα παραπάνω Παραρτήματα. Ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός είναι ύψους 1.978.000 ευρώ από ίδιους πόρους, δηλαδή με άμεση χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό του Ε.Κ.Α.Β..

Το Ε.Κ.Α.Β. με νομοθετική διάταξη, που ψηφίστηκε το 2016, χρηματοδοτείται ετησίως από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την κάλυψη δαπανών για αεροδιακομιδές και πλωτές διακομιδές βαρέως πασχόντων ασθενών με ποσό 12.000.000 ευρώ. Μετά την εκκαθάριση και πληρωμή των οφειλών για δύο έτη, τα αδιάθετα υπόλοιπα χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση του στόλου του. Μέσα στον σχεδιασμό της υπηρεσίας για το έτος 2019 είναι η ενίσχυση του Ε.Κ.Α.Β. με επιπλέον ασθενοφόρα, αλλά και μοτοσυκλέτες για την ανανέωση του αντίστοιχου στόλου.

Αναλυτικά, οι διαγωνισμοί για την προμήθεια οχημάτων, που είναι σε εξέλιξη, αυτή τη στιγμή, είναι:

1. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ)**
15 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ2
2. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ)**
10 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ2
1 ασθενοφόρο τύπου Β 4Χ4
2 κινητές μονάδες τύπου C 4Χ2
3. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ)**
52 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ2
8 κινητές μονάδες τύπου C 4Χ2
4. **ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΜΕΣΩ ΕΣΠΑ)**
2 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ4
1 κινητή μονάδες τύπου C 4Χ2
9 οχήματα μικρού όγκου τύπου Β 4Χ2
5. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΤΡΑΣ (ίδιοι πόροι)**
10 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ2
1 όχημα μικρού όγκου τύπου Β 4Χ2
3 κινητές μονάδες τύπου C 4Χ2
6. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΛΑΜΙΑΣ (ίδιοι πόροι)**
5 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ2
2 οχήματα μικρού όγκου τύπου Β 4Χ2
7. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΠΟΛΗΣ (ίδιοι πόροι)**
7 ασθενοφόρα τύπου Β 4Χ2

Έγινε δυνατή η υλοποίηση της μεγαλύτερης δωρεάς που έγινε ποτέ στο Ε.Κ.Α.Β., μετά από διαβουλεύσεις με το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος», η οποία περιλαμβάνει 143 ασθενοφόρα και ΚΙΜ, την εγκατάσταση Τηλεματικής και σύγχρονων ψηφιακών Πομποδεκτών τύπου ΤΕΤΡΑ στο Ε.Κ.Α.Β. Αττικής και Ιατρούγειονομικό εξοπλισμό (θερμοκοιτίδες νεογνών κ.λπ.). Επιπλέον, σε συνεργασία με το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος» προχωρούν οι διαδικασίες για την επισκευή των τριών ελικοπτέρων των αεροδιακομιδών του Ε.Κ.Α.Β. και η προμήθεια δυο αεροσκαφών - ασθενοφόρων για τον εξορθολογισμό του κόστους των αεροδιακομιδών.

Βρίσκεται σε εξέλιξη η εγκατάσταση συστήματος Τηλεματικής στο Ε.Κ.Α.Β. Αττικής, το οποίο περιλαμβάνει ηλεκτρονική καταγραφή των κλήσεων, ψηφιακές επικοινωνίες τύπου ΤΕΤΡΑ, έλεγχο στόλου οχημάτων και διάθεση στοιχείων στατιστικής. Το σύστημα αυτό μαζί με το αντίστοιχο της Θεσσαλονίκης θα αποτελέσουν τον κορμό πάνω στον οποίο θα συναρμοστούν και τα αντίστοιχα Προγράμματα Τηλεματικής των άλλων Παραρτημάτων. Παράλληλα βρίσκονται σε διαδικασία ανάπτυξης και Προγράμματα Τηλεματικής (Διαχείριση Συνεργείου, Πρόγραμμα Γρ. Κίνησης κ.λπ.) για την αναβάθμιση των υπηρεσιών του Ε.Κ.Α.Β..

Απομένει, τέλος, να διευκρινιστεί ο ακριβής αριθμός για επιχειρησιακές βάσεις και των οχημάτων που αυτές χρειάζονται για την εύρυθμη λειτουργία τους.

V. Οι βάσεις αεροδιακομιδών

Σχετικά με τις αεροδιακομιδές, εκτός από τη βάση αεροδιακομιδών στη **Σύρο**, η οποία λειτουργεί ανελλιπώς από το 2016, από τον Μάιο του 2016 έως και σήμερα λειτουργεί βάση αεροδιακομιδών και στη **Θεσσαλονίκη**, τα Σαββατοκύριακα, από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο για τις ανάγκες της Χαλκιδικής.

Επιπλέον, σχεδιάζεται η λειτουργία βάσης αεροδιακομιδών στο **Άκτιο** για την κάλυψη του Ιονίου και της Δυτικής Ελλάδας, ενώ απομένει να διευκρινιστεί ο αριθμός των βάσεων αεροδιακομιδών για όλη την επικράτεια.

VI. Πρόσθετες απαιτούμενες ενέργειες και προτάσεις

Οι ενέργειες που μπορούν να ενισχύσουν τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του Ε.Κ.Α.Β. και, κατ' επέκταση, να ενισχύσουν ένα δημόσιο και δωρεάν σύστημα υγείας κινούνται σε πολλά επίπεδα. Μεταξύ αυτών σημειώνονται οι εξής αναγκαίες παρεμβάσεις, ορισμένες από τις οποίες κατατέθηκαν και στη σχετική συνεδρίαση της Επιτροπής:

1. Αξιοποίηση όλων των επιχειρησιακών δυνατοτήτων του Ε.Κ.Α.Β. με ένα ενιαίο επιχειρησιακό συντονισμό.

Η δημιουργία νέων επιχειρησιακών βάσεων, η χωροθέτηση των οποίων θα γίνει με την επιστημονική τεκμηρίωση του χάρτη υγείας και θα βασίζεται στις ανάγκες και στα προβλήματα της κοινωνίας.

1.1 Διερεύνηση των δυνατοτήτων ένταξης των πλωτών μέσων του Λιμενικού στο σύστημα των πλωτών διακομιδών και σε έναν ενιαίο φορέα, με το κατάλληλο προσωπικό και εξοπλισμό.

1.2 Η εξέταση δημιουργίας υπηρεσίας εναέριων μέσων του Ε.Κ.Α.Β.. Δημιουργία ενός δημόσιου πολιτικού φορέα υπηρεσίας εναέριων μέσων του Ε.Κ.Α.Β., που να υλοποιεί και να περιλαμβάνει συνολικά το σύστημα των αεροδιακομιδών με τον καλύτερο για τις κοινωνίες των νησιών τρόπο.

Με την ευθύνη του Ενιαίου Φορέα Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων, **να επιτρέπεται να επιβιβάζονται στα μέσα αυτά κοινά συνεργεία των δυνάμεων Ε.Κ.Α.Β. και Ε.Μ.Α.Κ..**

Η βέλτιστη οικονομοτεχνικά λύση και η επίσπευση των ενεργειών για την **επισκευή όσων ελικοπτέρων του Ε.Κ.Α.Β. έχουν ακινητοποιηθεί**, ώστε να επιστρέψουν στην υπηρεσία των πολιτών των ακριτικών και των δυσπρόσιτων περιοχών της χώρας, προσφέροντας υψηλού επιπέδου ασφάλειας αεροδιακομιδές.

2. Η συνέχιση της εντατικοποίησης της «αιμοδοσίας» του Ε.Κ.Α.Β. με νέο προσωπικό, με την εξάντληση όλων των διαθέσιμων μέσων, το «ξεμπλοκάρισμα» κωδικών και την εξοικονόμηση πόρων από πηγές προηγούμενης σπατάλης.

Με στόχο τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών, με ευθύνη των διοικήσεων των Υ.ΠΕ. και των τοπικών διοικήσεων του Ε.Κ.Α.Β. να προχωρήσουν **συνέργειες των Κέντρων Υγείας και των κατά τόπους σταθμών ή τομέων του Ε.Κ.Α.Β..**

Να **εξεταστούν** συνέργειες ή συνεργασία του **Ε.Κ.Α.Β. με την Πυροσβεστική Υπηρεσία**. Το ουσιαστικό και σημαντικό είναι ότι στην πράξη, σε πολλές (ίσως στις περισσότερες) περιπτώσεις, οι δυο υπηρεσίες δρουν από κοινού. Συνολικά, αξίζει να μελετηθούν συνέργειες υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και της κεντρικής διοίκησης του Ε.Κ.Α.Β. με Υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (για παράδειγμα Πυροσβεστική) και του Υπουργείου Εσωτερικών (Τοπική Αυτοδιοίκηση). Η πρόταση αυτή, που έχει, ήδη, συμπεριληφθεί στην επίσημη Έκθεση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Περιφερειών της Βουλής, έχει ιδιαίτερη αξία. Κατατέθηκε η πρόταση για πρωτόκολλο συνεργασίας των τοπικών διοικήσεων του Ε.Κ.Α.Β. με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ωστόσο, πριν την τελική απόφαση, πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν οι απόψεις όλων των συναρμόδιων Υπουργείων, των συναρμόδιων υπηρεσιών και των εμπλεκόμενων φορέων.

3. Η ενίσχυση και στήριξη της συνεχούς προσπάθειας ανανέωσης του στόλου του Ε.Κ.Α.Β. είναι θέμα ιδιαίτερα κομβικής σημασίας για την ποιότητα της λειτουργίας ενός σύγχρονου Ε.Κ.Α.Β., λαμβάνοντας, μάλιστα, υπόψη ότι «κάθε 43 δευτερόλεπτα ένα ασθενοφόρο κάπου στην Ελλάδα επιχειρεί».

Επειδή η φθορά και η καταπόνηση των οχημάτων είναι μεγάλη, προτείνεται ο διαγωνισμός 600 ασθενοφόρων με παράδοση 200 ασθενοφόρων στο Ε.Κ.Α.Β. ανά 2 έτη.

Επιπλέον, εξέταση της πρότασης για **ανεφοδιασμό των ασθενοφόρων του Ε.Κ.Α.Β. από πρατήρια καυσίμων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη**, δηλαδή με καύσιμα χωρίς φορολογία.

4. Η άρση όλων των εμποδίων για τη λειτουργία όλων των προγραμμάτων τηλεϊατρικής από ΕΣΠΑ που αφορούν όλες τις νησιωτικές περιοχές.

Η ανάπτυξη και εξάπλωση της τηλεματικής και σε άλλα παραρτήματα, ώστε να λειτουργεί πλέον το Ε.Κ.Α.Β. με ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό τρόπο.

Η χρήση και **αξιοποίηση του συστήματος της στατιστικής της τηλεϊατρικής**. Έχει κατατεθεί η πρόταση της διασύνδεσης με πανεπιστημιακές σχολές, όπως, για παράδειγμα, με το Τμήμα Στατιστικής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ώστε το σημερινό έλλειμμα στατιστικής επεξεργασίας, λόγω του χειρόγραφου, να υποκατασταθεί με ασφαλή δείγματα, που μπορούν να οδηγήσουν σε αναγωγές και, επομένως, σε

επιχειρησιακές διορθώσεις. Δηλαδή, στατιστικοποίηση της παρατήρησης και όχι μόνο ιατρική διεκπεραίωση.

5. Χάραξη αποτελεσματικής οδικής ασφάλειας ως έμμεση ενέργεια μείωσης των περιστατικών. Έχει αποδειχθεί ότι, όταν αυστηροποιούνται τα μέτρα οδικής ασφάλειας, μειώνονται πάρα πολύ τα ατυχήματα, άρα, και το έργο της επείγουσας νοσοκομειακής. Η ολοκλήρωση κρίσιμων οδικών έργων της Περιφέρειας θα συμβάλει στην ταχεία και αποτελεσματική λειτουργία του Ε.Κ.Α.Β..

6. Η χρέωση των διασώσεων των τουριστών σε όφελος του ελληνικού δημοσίου. Η υλοποίηση της πρότασης σε αντιστοιχία με τα ισχύοντα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες εξασφαλίζει σημαντικά έσοδα για την κάλυψη μέρους, τουλάχιστον, των λειτουργικών αναγκών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και του Ε.Κ.Α.Β.. Στην ίδια κατεύθυνση να δούμε τις χρεώσεις των διασώσεων σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες για όσους πολίτες διαθέτουν αντίστοιχη ιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη. Ενδεχομένως να δούμε και για αντίστοιχες περιπτώσεις των Ελλήνων συμπολιτών μας την κάλυψη από τα ασφαλιστικά τους ταμεία.

7. Τοπικά θέματα.

Κέρκυρα

Έχει κατατεθεί η πρόταση για λειτουργία αυτόνομου Ε.Κ.Α.Β. στην Κέρκυρα, καθώς και η δημιουργία τομέα Ε.Κ.Α.Β. Νότου, με έδρα τη Λευκίμμη, και Βορρά. Ο τομέας Ε.Κ.Α.Β. της Κέρκυρας υπάγεται, αυτή τη στιγμή, στο Ε.Κ.Α.Β. Ιωαννίνων. Σημειώνεται ότι με την προκήρυξη των αρχών του 2016 είχαν προβλεφθεί 4 θέσεις προσωπικού ασθενοφόρων για την Κέρκυρα, δυστυχώς, αποχώρησαν, στη συνέχεια, τρία άτομα εξ αυτών.

Ηράκλειο -Κρήτη

- ✓ Διατήρηση στην Κρήτη ενός ελικόπτερου Ε.Κ.Α.Β. – Ε.Μ.Α.Κ..
- ✓ Σε κάθε Κέντρο Υγείας (Κ.Υ.), η εξασφάλιση 5 οδηγών ασθενοφόρου για την εύρυθμη και αδιάλειπτη κίνηση των ασθενοφόρων οχημάτων των Κέντρων Υγείας. Στην πρόταση συμπεριλαμβάνεται και το Κέντρο Υγείας Μοιρών και το Κέντρο Υγείας Ανωγείων.
- ✓ Μετακίνηση του σταθμού του Ε.Κ.Α.Β., που βρίσκεται κοντά στο Αστυνομικό Μέγαρο, στη Μονάδα Υγείας του Αεροδρομίου «Νίκος Καζαντζάκης».
- ✓ Μετακίνηση του σταθμού του Ε.Κ.Α.Β., που βρίσκεται στη Χερσόνησο, στο κτίριο του Ι.Κ.Α. Χερσονήσου, όπου θα στεγάζεται και το αντίστοιχο προτεινόμενο Κέντρο Υγείας Χερσονήσου (καλύπτει το Κέντρο Υγείας Χερσονήσου, το Κέντρο Υγείας Καστελλίου και την εθνική οδό).
- ✓ Μετακίνηση του σταθμού του Ε.Κ.Α.Β. από το Κέντρο Υγείας Μοιρών (μετά την πρόσληψη οδηγών για το ασθενοφόρο του Κέντρο Υγείας), στο Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Τυμπακίου. (καλύπτει το Κέντρο Υγείας Μοιρών και το Νότιοανατολικό Ρέθυμνο).

- ✓ Δημιουργία νέου σταθμού του Ε.Κ.Α.Β. στη Μάρθα (καλύπτει τα Κέντρα Υγείας Χάρακα, Αρκαλοχωρίου και Βιάννου).
- ✓ Δημιουργία σταθμού του Ε.Κ.Α.Β. στην εθνική οδό δυτικά του Γαζίου (καλύπτει το Κέντρο Υγείας Ανωγείων, το προτεινόμενο Κέντρο Υγείας Μαλεβιζίου και την εθνική οδό).
- ✓ Δημιουργία σταθμού του Ε.Κ.Α.Β. στις Αγίες Παρασκιές, στον χώρο που στεγάζει το αντίστοιχο ΠΙ (καλύπτει τα Κέντρα Υγείας Καστελλίου και Αρκαλοχωρίου).

Μυτιλήνη

Μετονομασία του παραρτήματος της Μυτιλήνης **σε παράρτημα Αιγαίου και διαχωρισμός του σε δύο τμήματα**, στη διεύθυνση του Παραρτήματος στη Μυτιλήνη και σε μία Υποδιεύθυνση στη Ρόδο, το οποίο θα αφορά το Νότιο Αιγαίο. Να αναπτυχθούν δύο συντονιστικά κέντρα, ένα με έδρα τη **Μυτιλήνη** και το άλλο με έδρα τη **Ρόδο**, όπου υπάρχει και η κτιριακή υποδομή, προκειμένου να γίνεται διαχείριση, αντίστοιχα, του στόλου των ασθενοφόρων στο **Βόρειο** και στο **Νότιο Αιγαίο**.

VII. Επίλογος

Εν κατακλείδι και εν όψει των νέων προκλήσεων και της μετάβασης της χώρας σε μια περίοδο κανονικότητας, **είναι ζητούμενο η συνεχής προσπάθεια για ουσιαστική βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ε.Κ.Α.Β..**

Η παροχή του αναγκαίου έμπυχου δυναμικού και εξοπλισμού σε συνδυασμό με μια ορθολογική χάραξη της δομής του και με αξιοποίηση όλων των σύγχρονων μεθόδων και επιστημονικών εργαλείων σε όλη τη χώρα, αλλά και στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές, αφορά στη συνταγματική υποχρέωση για ασφαλή, ισότιμη, υψηλού επιπέδου, άμεση πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.

Είναι ζήτημα που αφορά την προάσπιση της δημόσιας υγείας και του δικαιώματος στη ζωή όλων ανεξαιρέτως των πολιτών, **σε όποια γωνιά της πατρίδας μας κι αν βρίσκονται.**

Γ. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΑ ΛΙΜΑΝΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΙ ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ

Η Ελλάδα, κατεξοχήν νησιωτική χώρα και με χιλιάδες χιλιόμετρα ακτογραμμή, είναι απαραίτητο να χαράξει στρατηγική εθνικής λιμενικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, η γεωπολιτική της θέση απαιτεί λιμάνια οργανωμένα και εξωστρεφή, διαμετακομιστικά κέντρα μεταξύ Ανατολής και Δύσης και αντίστροφα. Συζητάμε για ένα λιμενικό σύστημα, το οποίο αφορά, περίπου, 1000 λιμενικές υποδομές σε όλη τη χώρα, σε μια πολύ μεγάλη ακτογραμμή, που κάνει την Ελλάδα μια χώρα με μεγάλη ιδιαιτερότητα, ίσως και μοναδικότητα, σε ό,τι αφορά αυτά τα φυσικά χαρακτηριστικά, με τις ανάγκες εξυπηρέτησης των αναγκών της οικονομίας και της κοινωνίας.

Κατά συνέπεια, ο διαχωρισμός των λιμένων σε διεθνούς, εθνικής, περιφερειακής και τοπικής σημασίας είναι απαραίτητος, στα πλαίσια, βεβαίως, ενός αντίστοιχου χωροταξικού σχεδιασμού.

Στη χώρα μας, τα τελευταία χρόνια συντελούνται μεγάλες και σημαντικές αλλαγές στην προσπάθεια τα λιμάνια μας και ιδιαίτερα τα μεγάλα λιμάνια, Πειραιάς Θεσσαλονίκης κ.λπ., να ανταποκριθούν στον ρόλο τους ως διαμετακομιστικά και εξωστρεφή κέντρα και, βεβαίως, ταυτόχρονα, να ανταποκριθούν στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες των ακτοπλοϊκών διασυνδέσεων, αλλά και της κρουαζιέρας.

Τα μεγάλα λιμάνια ενώθηκαν ή μετατράπηκαν σε Α.Ε. και έγιναν αντικείμενο ιδιωτικοποιήσεων – παραχωρήσεων, για να αντιμετωπίσουν, κυρίως, τον διεθνή ανταγωνισμό.

Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε ένα κομβικό και σημαντικό θέμα. Είναι σαφές ότι η Ευρωπαϊκή Λιμενική Πολιτική δεν αναφέρεται σε καθολικές αποκρατικοποιήσεις – ιδιωτικοποιήσεις, αλλά σε παραχωρήσεις ή υποπαραχωρήσεις, είτε πρόκειται για κρατικούς είτε για δημοτικούς λιμένες.

Η χώρα μας και μετά την επαναδιαπραγμάτευση των αρχικών συμβάσεων με την COSCO για τον Ο.Λ.Π., αλλά και στη Θεσσαλονίκη με τον Ο.Λ.Θ., επιδίωξε και σε μεγάλο βαθμό το πέτυχε να κινηθεί σε αυτή τη λογική. Και το ίδιο θα ισχύσει και σε ό,τι αφορά τις παραχωρήσεις για τα άλλα μεγάλα λιμάνια της χώρας. Άλλωστε, η δημιουργία της Δημόσιας Αρχής Λιμένων (Δ.Α.Λ.) ως Αρχή αντίστοιχη με την ευρωπαϊκή πρακτική (Port Authorities, Autorita del porto), υπηρετεί, ακριβώς, αυτή τη λογική. Η Δημόσια Αρχή Λιμένων δημιουργήθηκε με στόχο να παρακολουθεί τις συμβάσεις και να αναφέρει στη Γενική Γραμματεία Λιμένων τυχόν αποκλίσεις, να συνεργάζεται με τους επενδυτές, ώστε το δημόσιο συμφέρον να εξασφαλίζεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Όπως, επίσης, και η μετατροπή της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων σε ανεξάρτητη αρχή ήταν ένα βήμα προς την κατεύθυνση της βελτίωσης του Συστήματος Λιμενικής Διακυβέρνησης.

Από εκεί κι έπειτα, σε ένα σύνολο 102 φορέων διαχείρισης έχουμε 74 Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, μερικά εκ των οποίων είναι κερδοφόρα, πλην, όμως, το σύστημα δεν κρίνεται βιώσιμο, λόγω της αδυναμίας αντιμετώπισης σοβαρών προβλημάτων, όπως η αδυναμία υλοποίησης έργων κι απορρόφησης πόρων, κυρίως, λόγω μεγάλης υποστελέχωσης και έλλειψης τεχνογνωσίας. Βεβαίως, σε οποιαδήποτε εναλλακτική επιλογή, η τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να εξακολουθεί να συμμετέχει στη διοίκηση και να έχει αποφασιστικό ρόλο στη διαχείριση των λιμανιών, ενώ, επίσης, πρέπει να έχει καθοριστικό ρόλο στον ενδεχόμενο επανασχεδιασμό της χωροθέτησης των λιμανιών και στην εκπόνηση των Master Plan, έτσι ώστε να γίνουν αποδοτικότερα, αλλά, κυρίως, πιο χρήσιμα στις τοπικές κοινωνίες.

Παράλληλα, όμως, δεν μπορούμε να περιμένουμε την ολοκλήρωση της αρχιτεκτονικής του λιμενικού συστήματος, για να δούμε τι θα κάνουμε το επόμενο διάστημα. Είναι αναγκαίο να δώσουμε εργαλεία στους οργανισμούς λιμένων και στα λιμενικά ταμεία, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν το επόμενο διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο «πέρασε» τον νόμο 4504/17 τον περασμένο Νοέμβριο, που δίνει σημαντικά εργαλεία στα λιμενικά ταμεία, για να λειτουργήσουν. Ο νόμος αυτός δίνει τη δυνατότητα νομιμοποίησης λιμενικών εγκαταστάσεων, οι οποίες έχουν κατασκευαστεί όχι με νομότυπες διαδικασίες. Προβλέπεται, λοιπόν, η δυνατότητα εκτέλεσης αναγκαίων τεχνικών εργασιών συντήρησης με απλοποιημένες διαδικασίες, έτσι ώστε σε περίπτωση κινδύνου να μπορούν με μία εισήγηση του Λιμενάρχη και απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων να γίνονται γρήγορα έργα, που να αποκαθιστούν ζημιές, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή των ανθρώπων.

Η οργάνωση του λιμενικού συστήματος της χώρας για υποδομές, η δημιουργία του κατάλληλου πλαισίου και οι προϋποθέσεις για την προσέλκυση επενδύσεων και τα θέματα ασφαλείας των Λιμένων, αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την αναβάθμιση των λιμανιών, με δράσεις και νομοθετικές πρωτοβουλίες που να λαμβάνουν υπόψη τις γεωγραφικές, αναπτυξιακές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, αλλά, κυρίως, με ενέργειες που να ενεργοποιούν τους κατάλληλους μηχανισμούς και ελέγχους και χρηματοδότηση των έργων γι' αυτή την αναβάθμιση.

Κατά συνέπεια, όταν μιλάμε για λιμάνια, μιλάμε για λιμάνια στο πλαίσιο των συνδυασμένων μεταφορών και πώς, τελικά, μπορούμε να αξιοποιήσουμε αυτόν τον φυσικό πλούτο που έχει η χώρα, είτε στη νησιωτική περιφέρεια είτε στον ηπειρωτικό κορμό. Θα έλεγα ότι παρά τις αντιξοότητες ή και τα ελλείμματα πολλών χρόνων, τα τελευταία χρόνια βρισκόμαστε σε μία καλή περίοδο από άποψη λιμενικών υποδομών και έργων, που ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά και, ταυτόχρονα, πολιτικών συνδυασμένων μεταφορών γύρω από τα λιμάνια. Ενδεικτικά, θα αναφέρω ότι, καταρχήν, μέσα στην αμέσως προηγούμενη περίοδο ολοκληρώθηκαν κρίσιμες υποδομές σε διεθνούς σημασίας λιμάνια. Ολοκληρώθηκε το λιμάνι των Πατρών, το 3Α τμήμα της πρώτης φάσης είναι ένα έργο προϋπολογισμού 47 εκατομμυρίων ευρώ, το

οποίο παραδόθηκε στις 31/12/2017. Ολοκληρώθηκαν τα έργα στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, στις 9/6/2017, το οποίο είναι ένα έργο προϋπολογισμού σχεδόν 20 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο δίνει τη δυνατότητα, πλέον, στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης να ανταποκριθεί στον γεωστρατηγικό της ρόλο και τη δυνατότητα που έχει όχι μόνο στις εμπορευματικές μεταφορές, αλλά και στο LNG και στη μεταφορά και διακίνηση υγροποιημένου φυσικού αερίου, αλλά και στα logistics. Ολοκληρώθηκαν, επίσης, τα έργα στην πρώτη φάση του λιμανιού της Καβάλας, προϋπολογισμού 7,5 εκατομμυρίων ευρώ στις 9/5/2017 και το λιμάνι της Μυκόνου, ένα έργο προϋπολογισμού 5.300.000 στις 16/2/2017, ενώ, ταυτόχρονα, σε διεθνείς σημασίας λιμένες βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικά έργα.

Πρώτον, θα αναφέρω τις δύο φάσεις του λιμανιού της Ηγουμενίτσας, τη δεύτερη φάση του λιμένα τη Καβάλας και μία σειρά άλλων έργων, τα οποία, πλέον, αναβαθμίζουν, συνολικά, το λιμενικό δίκτυο της χώρας, όχι μόνο ως έργα αυτά καθ' αυτά εντός των λιμένων, αλλά, όπως προείπαμε, στα πλαίσια των συνδυασμένων μεταφορών, αφού με τη παράδοση των κρίσιμων και μεγάλων οδικών αξόνων Ιονίας Οδού, Ολυμπίας Οδού κ.λπ., αλλά και με την επέκταση του σιδηρόδρομου από την Αθήνα μέχρι την Πάτρα, δημιουργείται μια συνολική αναβάθμιση με επίκεντρο τις λιμένες υποδομές.

Τέλος, σε σχέση με τις πολιτικές που αφορούν τις υποδομές στον λιμενικό χώρο, θα πρέπει να πούμε ότι η ομάδα που έχει συσταθεί ανάμεσα στα συναρμόδια Υπουργεία, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και τη Μ.Ο.Δ. (Μονάδα Οικονομικής Διαχείρισης), έχει υποβοηθήσει, ουσιαστικά, μικρούς νησιωτικούς δήμους σε έργα, τα οποία οι ίδιοι δεν μπορούν να εκτελέσουν.

Στα πλαίσια αυτά, μέσα από αυτή τη διαδικασία που έχει ξεκινήσει, περίπου, εδώ και ενάμιση χρόνο, χρηματοδοτούνται και υποστηρίζονται παρεμβάσεις σε λιμάνια πολλών μικρών νησιών, όπως οι Λειψοί, η Πάτμος, η Αμοργός, η Δονούσα, ενώ, αυτή τη στιγμή, βρίσκονται σε εξέλιξη άνω των 27 τέτοιων έργων σε όλη τη χώρα, «μικρού χαρακτήρα έργα», για τα οποία οι δήμοι και τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν, ακριβώς, λόγω της ανεπαρκούς τεχνικής στελέχωσης, της έλλειψης προσωπικού, αλλά και της έλλειψης τεχνογνωσίας πάνω σε τέτοιες παρεμβάσεις.

Με αυτή, λοιπόν, τη δομή, που δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Ναυτιλίας και του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, έχει αποκατασταθεί ένα επαρκές δίκτυο παρεμβάσεων σε όλη τη νησιωτική χώρα, που αναβαθμίζουν τη ζωή των τοπικών κοινωνιών στα νησιά και, ταυτόχρονα, ενδυναμώνουν την επικοινωνία με την ενδοχώρα.

Τέλος, ένα μεγάλο ζήτημα, που αφορά τις λιμενικές μας υποδομές, είναι η προστασία τους. Για παράδειγμα, στον σεισμό της Κω διαπιστώθηκε ότι οι φθορές και οι ζημιές, που υπήρχαν στο λιμάνι, δεν προέρχονται, κατά κύριο λόγο, από αυτόν καθ' αυτόν τον σεισμό, αλλά είναι χρόνια φαινόμενα, τα οποία είχαν αφεθεί χωρίς συντήρηση, χωρίς παρακολούθηση κ.λπ. και τα οποία, απλά, ο σεισμός δυνάμωσε. Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται σε πάρα πολλά λιμάνια, άρα, ένα μεγάλο μέλημα θα πρέπει να είναι η πρόληψη της προστασίας από φυσικές καταστροφές, με τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων στα έργα των λιμενικών υποδομών. Κάτι τέτοιο μέχρι σήμερα δεν υπήρχε θεσμοθετημένο στη χώρα μας και θα πρέπει να μας απασχολήσει εντατικά το επόμενο διάστημα.

**Δ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ/ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ**

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΕΛΤΣΑΣ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ

Η Κοινοβουλευτική Σύνοδος που εξετάζουμε ήταν μια άκρως δημιουργική περίοδος στον τομέα της ψηφιακής πολιτικής.

Η ταχύτητα με την οποία εντάσσονται οι ψηφιακές τεχνολογίες στην οικονομία, αλλά και στην καθημερινότητα του πολίτη, είναι ραγδαία.

Η σημασία τους στην παραγωγική διαδικασία είναι κρίσιμη.

Ο ρόλος τους στην εξάλειψη των περιφερειακών ανισοτήτων και του ανοίγματος των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών στην ευρωπαϊκή αγορά καθοριστικός.

Το ίδιο, όμως, σημαντικές είναι και οι προκλήσεις που συνοδεύουν την ένταξη των συγκεκριμένων ψηφιακών τεχνολογιών.

Συνεχής μέριμνα μας, ως Επιτροπή, ήταν η παρακολούθηση της ανάπτυξης της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής και η δημιουργία ίσων ευκαιριών και πρόσβασης για όλους – από τα πιο μικρά νησιά του Αιγαίου μέχρι τα πιο απομακρυσμένα ορεινά χωριά της Ελλάδας.

Το αρμόδιο Υπουργείο έχει αναπτύξει μια στοχευμένη πολιτική με σκοπό τη διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για την ανάπτυξη επικοινωνιακής και ψηφιακής πολιτικής, καθώς και τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο και σε καλή συνεργασία με την Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής, δρομολογήθηκαν ουσιαστικές και καινοτόμες δράσεις για την ισότιμη και δίκαιη ψηφιακή ανάπτυξη όλων των περιφερειών της χώρας.

Κοινός μας στόχος: Η είσοδος στην ψηφιακή εποχή ακόμα και για το πιο απομακρυσμένο χωριό της Χώρας.

Αναλυτικότερα:

Δράση 1 – Καθολική Τηλεοπτική Κάλυψη

Στις 11 Σεπτεμβρίου 2018 ψηφίστηκε ο νόμος 4563/2018 με τίτλο: «Πρόσβαση των μόνιμων κατοίκων των περιοχών εκτός τηλεοπτικής κάλυψης στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας και άλλες διατάξεις».

Με τη δράση «Καθολική Τηλεοπτική Κάλυψη», προϋπολογισμού 24 εκατομμυρίων ευρώ, θα πετύχουμε την ψηφιακή τηλεοπτική κάλυψη στο σύνολο των περιοχών της ελληνικής επικράτειας, στις οποίες δεν υπάρχει σχετική κάλυψη («λευκές περιοχές»). **Επί δεκαετίες, χιλιάδες νοικοκυριά σε όλη την Ελλάδα δεν είχαν**

πρόσβαση στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας. Από εδώ και στο εξής 411.000 πολίτες θα έχουν δωρεάν πρόσβαση. Η υλοποίηση της δράσης πραγματοποιείται με τη χορήγηση προς κάθε δικαιούχο νοικοκυριό δημόσιας επιχορήγησης (Voucher), συνολικού χρηματικού ποσού **110,00 ευρώ**. Η επιχορήγηση αυτή καλύπτει υποχρεωτικά το κόστος για τη χορήγηση του απαραίτητου εξοπλισμού πρόσβασης στα τηλεοπτικά προγράμματα, την εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού, τη δωρεάν (χωρίς την καταβολή συνδρομής) οκταετή (8 έτη), τουλάχιστον, πρόσβαση στους σταθμούς **εθνικής εμβέλειας** και τη δωρεάν και χωρίς χρονικό περιορισμό πρόσβασης στους σταθμούς **περιφερειακής εμβέλειας**.

Δράση 2 - Επιχορηγούμενη Δορυφορική Πρόσβαση των Μόνιμων Κατοίκων των Απομακρυσμένων Περιοχών της Χώρας στους Ελληνικούς Τηλεοπτικούς Σταθμούς Ελεύθερης Λήψης

Η συγκεκριμένη δράση, προϋπολογισμού 1.975.000 ευρώ, αφορά στη δορυφορική πρόσβαση των μόνιμων κατοίκων των απομακρυσμένων περιοχών των Νομών Έβρου, Δωδεκανήσου, Ξάνθης, Ροδόπης, Σάμου και Χίου στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης. Μέσω της δράσης αυτής, οι μόνιμοι κάτοικοι των ως άνω περιοχών έχουν τη δυνατότητα να αιτηθούν και να αποκτήσουν δωρεάν δορυφορική πρόσβαση, τουλάχιστον στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας.

Η υλοποίηση της δράσης πραγματοποιείται με τη χορήγηση προς κάθε δικαιούχο πολίτη δημόσιας επιχορήγησης συνολικού χρηματικού ποσού **124,00 ευρώ**. Η επιχορήγηση αυτή καλύπτει υποχρεωτικά το κόστος χορήγησης του δορυφορικού εξοπλισμού (αποκωδικοποιητής, κεραία), την εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού, την παροχή διευκόλυνσης (2) εγγύησης για τον εξοπλισμό, τη δωρεάν (χωρίς την καταβολή συνδρομής) και χωρίς χρονικό περιορισμό πρόσβαση των δικαιούχων στα προγράμματα εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας.

Δράση 3 – Παροχή Δωρεάν Ευρυζωνικής Σύνδεσης στους Μόνιμους Κατοίκους των Απομακρυσμένων Νησιών της Χώρας

Η συγκεκριμένη δράση, προϋπολογισμού 3.500.000 ευρώ, αφορά στην παροχή δημόσιας επιχορήγησης στους μόνιμους κατοίκους των απομακρυσμένων νησιών, καθώς και στους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα και στο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, που υπηρετούν σε αυτά, για την απόκτηση ή διατήρηση κινητής ή δορυφορικής ευρυζωνικής σύνδεσης στο διαδίκτυο.

Η δράση έχει στόχο την ενίσχυση της νησιωτικότητας, τη στήριξη των μόνιμων κατοίκων που ζουν και δραστηριοποιούνται στα νησιά της παραμεθορίου, αλλά και την

ουσιαστική ενίσχυση του μόνιμου πληθυσμού των παραμεθόριων περιοχών της χώρας.

Συμπεράσματα - προτάσεις:

Όλες οι παραπάνω δράσεις δείχνουν τον σταθερό προσανατολισμό της Επιτροπής Περιφερειών στη στήριξη έργων επέκτασης της ψηφιακής οικονομίας στις παραμεθόριες και λιγότερο ευνοημένες περιοχές της χώρας.

Με δράσεις που θα διευκολύνουν την καθημερινότητα των συμπολιτών μας, θα κρατήσει τους νέους και τις νέες στην περιφέρεια και, παράλληλα, θα δώσουν ώθηση και στην ανάπτυξη και άλλων τομέων της τοπική οικονομίας.

Όλα όσα προτάθηκαν, συζητήθηκαν και υλοποιήθηκαν στα πλαίσια της Επιτροπής, καταδεικνύουν τον βασικό μας στόχο: Να ενισχυθεί η ελληνική περιφέρεια. Να υλοποιηθούν πολιτικές δράσεις, που θα ενισχύσουν την περιφερειακή ανάπτυξη σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και την κοινωνία.

Μετά τις παραπάνω ενέργειες πρέπει να προσανατολιστούμε, όμως, σε ψηφιακές και τεχνολογικές δράσεις και σε άλλους τομείς της οικονομίας. Σε τομείς που σε συνδυασμό με την τεχνολογία και τις τηλεπικοινωνίες θα βελτιώσουν την καθημερινότητα των συμπολιτών μας.

Ψηφιακή τεχνολογία και αγροτική ανάπτυξη

Ένας τέτοιος τομέας που χρειάζεται ενίσχυση είναι σίγουρα ο πρωτογενής τομέας. Μπορούμε να εφαρμόσουμε πολιτικές «έξυπνης αγροτιάς» με ψηφιακά συστήματα, που θα συνδέουν τα αρδευτικά έργα με συστήματα πρόβλεψης των καιρικών συνθηκών και αντιμετώπισης των ακραίων φαινομένων. Σε περιοχές με έντονη αγροτική δραστηριότητα, μια τέτοια κίνηση θα ήταν σωτήρια. Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να πετύχουμε εξοικονόμηση πόρων και μείωση του κόστους παραγωγής έως και 45%.

Η τεχνολογία πρέπει να εξυπηρετεί τους αγρότες. Η ελεύθερη πρόσβαση σε ψηφιακές γεωγραφικές πληροφορίες του αγροτικού τομέα με τη δημιουργία δύο διαδικτυακών κόμβων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης ήταν ένα καλό πρώτο βήμα. Πρέπει, όμως, να συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση για όλους τους τομείς της γεωργικής δραστηριότητας. Τέτοιου είδους σκέψεις πρέπει να απασχολήσουν την Επιτροπή μας στην επόμενη περίοδο.

Με δράσεις που με σύμμαχο την ψηφιακή τεχνολογία θα μας οδηγήσουν σε μια επαναστατική αλλαγή στον τρόπο που καλλιεργείται η γη.

Στοχευμένες παρεμβάσεις

Η ψηφιακή οικονομία πρέπει να εισχωρήσει πλήρως σε όλες τις λιγότερο ευνοημένες ορεινές και απομακρυσμένες νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Αυτές οι περιοχές χρειάζονται τη στήριξή μας όσο καμία άλλη.

Επίσης, πρέπει να γίνουν τεχνολογικές παρεμβάσεις και στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης. Ειδικά στις απομακρυσμένες περιοχές της χώρας μας, η ψηφιακή διακυβέρνηση θα λύσει πολλά προβλήματα. Θα διευρυνθούν τα δικαιώματα των πολιτών στις καθημερινές τους συναλλαγές με το δημόσιο, θα καταπολεμηθεί η γραφειοκρατία, θα εξοικονομηθούν πόροι, θα αξιοποιηθούν καλύτερα τα στελέχη του δημοσίου. Κυρίως, όμως, θα καταφέρουμε να χτυπήσουμε το ξεπερασμένο γραφειοκρατικό και ενίοτε «πελατειακό» κράτος, που αποτελεί τροχοπέδη σε κάθε τι νέο και λειτουργικό.

Οι προτάσεις μας για την αναβάθμιση της ψηφιακής οικονομίας είναι δεδομένο ότι θα πρέπει να εστιάζουν σε όλους τους τομείς, ανάλογα με τα ιδιαίτερα δεδομένα και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κάθε περιοχής.

Η ένταξη και η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών διευκολύνει το έργο μας στην παρακολούθηση της εφαρμογής καλών πρακτικών, που αντιμετωπίζουν τις συνέπειες από τις περιφερειακές ανισότητες σε τοπικό επίπεδο και, παράλληλα, λειτουργεί ως μοχλός ανάπτυξης. Για παράδειγμα, οι νεοφυείς επιχειρήσεις που μπορούν να επωφελούνται πλήρως από την καινοτομία, για να αναβαθμίζουν τα προϊόντα τους και να προσαρμόζουν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα στην ψηφιακή αλλαγή.

Τέλος, οι ψηφιακές παρεμβάσεις ποιοτικής αναβάθμισης της οικονομικής δραστηριότητας θα πρέπει να γίνουν στον ενεργειακό, εμπορικό, τουριστικό, εκπαιδευτικό κλάδο της οικονομίας, ξεδιπλώνοντας τις αναπτυξιακές δυνατότητες της κάθε περιοχής, ανοίγοντας δρόμους για συνεργασίες και βγάζοντας την ελληνική περιφέρεια από την απομόνωση.

Ειδικά προγράμματα

Θέλουμε οι μέχρι τώρα αντίστοιχες πρωτοβουλίες να ενισχυθούν και να αποκτήσουν μεγαλύτερη «περιφερειακή» στόχευση, απαντώντας στις προσδοκίες των πολιτών.

Ειδικά στις **παραμεθόριες περιοχές της Βόρειας Ελλάδας**, μπορούμε να προωθήσουμε ψηφιακές δράσεις διασυνοριακής συνεργασίας με φορείς άλλων βαλκανικών χωρών, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών, καλών πρακτικών και κουλτούρας.

Μπορούμε να προωθήσουμε, για παράδειγμα, την ψηφιακή διασύνδεση βιβλιοθηκών των δικών μας πανεπιστημίων με βιβλιοθήκες όμορων χωρών.

Με τη βοήθεια της τεχνολογίας να αναπτύξουμε προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με ξένα πανεπιστήμια.

Στις νησιωτικές περιοχές, προτείνεται ένα ειδικό πρόγραμμα στήριξης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου για δράσεις εξωστρέφειας, μέσα στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων και

προγραμμάτων, και στις περιφέρειες με ειδικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά, όπως είναι **οι ορεινές και νησιωτικές περιοχές**, η ψηφιακή διασύνδεση να προσανατολιστεί, σε πρώτη φάση, στη βελτίωση της διαλειτουργικότητας των δημόσιων υπηρεσιών, μέσω των σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών με έμφαση στον τομέα Υγείας.

Όλα τα παραπάνω είναι μόνο μερικές σκέψεις για το πώς μπορούμε να ενσωματώσουμε τη νέα ψηφιακή εποχή στην ελληνική περιφέρεια.

Οι προτάσεις εκ μέρους της Επιτροπής Περιφερειών είναι πολλές και σημαντικές. Οφείλουμε να τις επικοινωνήσουμε στις τοπικές κοινωνίες και να αφουγκραστούμε τις ανάγκες τους. Μετά από αυτά, η υλοποίησή τους θα έρθει ομαλά και θα έχει άμεσα αποτελέσματα.

Ε. ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ

Κατά την προηγούμενη Κοινοβουλευτική Περίοδο τέθηκαν οι βάσεις για την αναμόρφωση των αυτοδιοικητικών θεσμών και έγιναν τα πρώτα βήματα για την εφαρμογή του αποκεντρωτικού προτάγματος - όχι ως αυτοσκοπού, αλλά - ως μέσου εμπάθυνσης της δημοκρατίας και διεύρυνσης της συμμετοχής των πολιτών, που επιχειρεί το Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».

Όπως είναι γνωστό, τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, πέρα από την οικονομική κρίση, δοκιμάστηκαν και οι δημοκρατικοί θεσμοί. Με την αναμόρφωση της τοπικής αυτοδιοίκησης επιχειρείται η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στις συλλογικές δημοκρατικές διαδικασίες και η άμεση εμπλοκή τους στη λήψη των αποφάσεων, που τους αφορούν.

Ο χώρος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προσφέρεται γι' αυτό το εγχείρημα, καθώς παραμένει ο πιο άμεσα προσβάσιμος στους πολίτες, αλλά, ταυτόχρονα, διατηρεί σε μεγάλο βαθμό το κύρος του παρά τη γενικευμένη κρίση εμπιστοσύνης.

Σε αυτή την κατεύθυνση θεσμοθετήθηκε η καθιέρωση της απλής αναλογικής σε δύο γύρους ως του εκλογικού συστήματος για τις αυτοδιοικητικές εκλογές, η ενίσχυση του ρόλου της Δημοτικής Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης, την οποία εισήγαγε, ως θεσμό, το Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», η αναβάθμιση των θεσμών άμεσης κοινωνικής συμμετοχής και, δη, των τοπικών και περιφερειακών δημοψηφισμάτων, τα οποία ενεργοποιούνται για πρώτη φορά και θα δώσουν τη δυνατότητα στις τοπικές κοινωνίες να εκφράσουν πάνω σε κρίσιμα θέματα, που τις απασχολούν, τη συλλογική τους γνώμη.

Ένας δεύτερος πυρήνας της προσπάθειάς μας, ο οποίος αναμένουμε να υλοποιηθεί με την ολοκλήρωση του ανασχεδιασμού των αρμοδιοτήτων στα πλαίσια του Προγράμματος «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ ΙΙ», είναι αυτός της ενίσχυσης, της διοικητικής αποτελεσματικότητας και της επιχειρησιακής ικανότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στην κατεύθυνση αυτή γίνονται αρκετά βήματα, ήδη, με το Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»: Η κατάταξη των δήμων σε πέντε διακριτές κατηγορίες, με βάση τον πληθυσμό τους, με βάση τον βαθμό αστικότητάς τους, καθώς και τα κριτήρια της ορεινότητας και της νησιωτικότητας.

Συγκεκριμένα, οι δήμοι της χώρας διακρίνονται σε: α) Δήμους Μητροπολιτικών Κέντρων, β) Μεγάλους Ηπειρωτικούς Δήμους και Πρωτεύουσες Νομών, γ) Μεσαίους Ηπειρωτικούς Δήμους, δ) Μικρούς Ηπειρωτικούς και Μικρούς Ορεινούς Δήμους, ε) Μεγάλους και Μεσαίους Νησιωτικούς Δήμους και στ) Μικρούς Νησιωτικούς Δήμους.

Επισημαίνεται ότι η κατηγοριοποίηση αυτή σε καμία περίπτωση δεν εισάγει διαφορετικές «ταχύτητες» δήμων, αλλά θέτει τις βάσεις για μια πιο δίκαιη διοικητική και δημοσιονομική μεταχείριση των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., η οποία θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες δυνατότητες και, κυρίως, τις ιδιαίτερες ανάγκες των δήμων, με βάση τα ανωτέρω διακριτά χαρακτηριστικά τους. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που σκοπεύει να καλύψει ένα, κατά τη γνώμη μας, θεσμικό έλλειμμα του Προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ».

Αναφορά οφείλει να γίνει και στην ουσιαστική αποκέντρωση της διαδικασίας διαχείρισης απορριμμάτων, με τη δυνατότητα δημιουργίας μέχρι τριών (3) ανά Περιφέρεια. Δίνεται, έτσι, η δυνατότητα της ενίσχυσης της πολιτικής ανακύκλωσης και ουσιαστικής διαχείρισης των απορριμμάτων με μεγαλύτερη συμμετοχή όμορων δήμων, με καλύτερη σύνθεση των διοικητικών συμβουλίων και μεγαλύτερη εξοικονόμηση δημοτικών τελών προς όφελος των πολιτών.

Προϊόν, λοιπόν, μιας εκτεταμένης διαβούλευσης το Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» επαναξιολογεί βασικές παραδοχές του Προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» και, χωρίς να αποδομεί σημαντικές και ώριμες, πλέον, μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις, επιχειρεί να καλύψει ένα σοβαρό έλλειμμα που χαρακτήρισε την εκτεταμένη διοικητική και οργανωτική ανασυγκρότηση της προηγούμενης μεταρρύθμισης, διαμορφώνοντας όρους πιο δημοκρατικής συγκρότησης και λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών, αναλογικότερης εκπροσώπησης, τόσο του εκλογικού σώματος και των αυτοδιοικητικών δυνάμεων όσο και των τοπικών κοινωνιών, που συνθέτουν τους οργανισμούς και των δύο βαθμών αυτοδιοίκησης, αλλά και διευρύνοντας τη συμμετοχή και τον κοινωνικό έλεγχο σε όλα τα επίπεδα της οργάνωσης και της λειτουργίας τους.

Ωστόσο, οι παραπάνω σημαντικές τομές δεν μπορούν να θεωρηθούν αρκετές για την πλήρη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στόχος μας θα πρέπει να είναι μια νέα πολιτική, η οποία θα εστιάζει στη βιωσιμότητα της τοπικής κοινωνίας, στον άνθρωπο και στις αξίες της υπεύθυνης και δίκαιης ανάπτυξης, δίνοντας περιεχόμενο στην έννοια «τοπική κοινότητα», κινητοποιώντας τους κατοίκους στην κατανόηση της αυτοδιοίκησης και δίνοντας αρμοδιότητες, πόρους και δυνατότητες παρέμβασης στα τοπικά αναπτυξιακά θέματα.

ΣΤ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ. ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΠΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ

Ενίσχυση της Πολιτικής Συνοχής – Πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ

Η περιφερειακή πολιτική συνιστά έναν από τους πυλώνες των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), που αποσκοπεί στην περιφερειακή συνοχή, μέσω της σύγκλισης των Περιφερειών.

Η Ελλάδα υποστηρίζει την ισχυροποίηση και την ενδυνάμωση πολιτικών περιφερειακής σύγκλισης, όπως αυτές της «Περιφερειακής Συνοχής» και της «Κοινής Αγροτικής Πολιτικής».

Ειδικότερα, η πολιτική «Περιφερειακής Συνοχής», που στοχεύει στην άρση των ανισοτήτων σε χωρική, κοινωνική ή άλλη διάσταση, αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο, που διαθέτει η Ε.Ε., για την προώθηση της σύγκλισης μεταξύ των περιφερειών των κρατών – μελών, μέσω της χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων, έργων υποδομών, δράσεων για την καταπολέμηση της ανεργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και μέτρων για τη στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Για τους λόγους αυτούς, η ενίσχυση της Πολιτικής Συνοχής, τόσο θεσμικά όσο και οικονομικά, είναι αναγκαία, όχι μόνο διότι έχει συμβάλλει στην προώθηση της ανάπτυξης των Ευρωπαϊκών Περιφερειών και τη μείωση των ανισοτήτων, αλλά και διότι έχει συμβάλλει ουσιαστικά στις ευρύτερες πολιτικές προτεραιότητες της Ε.Ε..

Η Ελλάδα που, παραδοσιακά, είναι από τις ευνοημένες χώρες στην κατανομή των ευρωπαϊκών πόρων της Πολιτικής Συνοχής, είναι σταθερά στην κορυφή της απορρόφησης των ευρωπαϊκών πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, τα τελευταία, τουλάχιστον, τρεισήμισι χρόνια.

Την ορθότητα και την αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων αναγνωρίζουν τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποδεικνύοντας ότι η **Ελλάδα έχει την ικανότητα να αξιοποιεί τις δυνατότητες που της παρέχονται, όταν σχεδιάζει και, βάσει του σχεδιασμού, θέτει προτεραιότητες, υλοποιεί και ελέγχει την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών**. Η επιτυχία αυτή είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων, των Οργανισμών Α΄ και Β΄ Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Κυβέρνησης, με το συντονισμό του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Καθοριστικό ρόλο στη θετική αυτή πορεία έπαιξε και η ύπαρξη συνολικής στρατηγικής ανά τομέα, η ύπαρξη ποιοτικού σχεδιασμού από τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες και, τέλος, η ποιότητα υλοποίησης. Βάσει σχεδιασμού, οι πόροι κατευθύνθηκαν, κατά προτεραιότητα, σε τέτοια εργαλεία και έργα, ώστε το αναπτυξιακό αποτέλεσμα να διαχέεται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας, **ώστε**

να παράγεται το μεγαλύτερο δυνατόν πολλαπλασιαστικό και δίκαιο αποτέλεσμα. Σε αυτό το πλαίσιο υποβοηθά διαλειτουργικά και η αρμόδια Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής **βάσει του δικού της θεσμικού ρόλου, τόσο ως προς την ιεράρχηση των αναπτυξιακών στόχων όσο και ως προς την παρακολούθηση της υλοποίησής τους.**

Από τη συζήτηση στην Επιτροπή διαφάνηκε ότι, ως χώρα, έχουμε προσπαθήσει και επιτύχει την ποιότητα στις παρεμβάσεις, με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων και συνακόλουθα το μεγαλύτερο αναπτυξιακό αποτέλεσμα

Δίδεται έμφαση δε στην εξειδίκευση της Πολιτικής Περιφερειακής Ανάπτυξης στις λιγότερο ευνοημένες ορεινές περιοχές και απομακρυσμένες περιοχές της χώρας.

Στόχος είναι να αναδειχθεί **ένα νέο παραγωγικό υπόδειγμα** σε επίπεδο Περιφερειών, **ώστε να συνδέεται αρμονικά με το ολιστικό πρόγραμμα Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής,** στη διαμόρφωση του οποίου τα συμπεράσματα των Περιφερειακών Αναπτυξιακών Συνεδρίων διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο. Ένα παραγωγικό υπόδειγμα, το οποίο πρέπει να έχει **ως στοιχεία την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την εξωστρέφεια, την κοινωνική οικονομία, αλλά και δράσεις για ορεινές - προβληματικές περιοχές και να βασίζεται στο μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας, το ανθρώπινο δυναμικό.**

Συνοπτική επισκόπηση των προγραμμάτων που υλοποιούνται

Στο παραπάνω πλαίσιο, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δεδομένα, έχουν υλοποιηθεί και εξακολουθούν να είναι ενεργά Προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, τα οποία χρηματοδοτούν νέες θέσεις εργασίας σε επιχειρήσεις για ανέργους, αναπληρωτές καθηγητές, παιδικούς σταθμούς, την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και καινοτομία. Για την επιχειρηματικότητα υπάρχουν προσκλήσεις για χρηματοδότηση, που απευθύνονται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ έχουν κινητοποιηθεί καινοτόμοι μηχανισμοί χρηματοδότησής τους, με ευνοϊκούς όρους, μόχλευσης ιδιωτικών πόρων για επενδύσεις και διευκόλυνσης της εξαγωγικής δραστηριότητας, υποστήριξης των ελεύθερων επαγγελματιών, των νέων εργαζομένων, καθώς και των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Στον τομέα των υποδομών χρηματοδοτούνται ιδιωτικές επιχειρήσεις και δημόσιοι φορείς, για να υλοποιήσουν έργα στον τομέα του περιβάλλοντος, των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, της ενεργειακής εξοικονόμησης, στον τομέα της αστικής ανάπτυξης και των υποδομών αστικής ανάπτυξης. Ειδικά Προγράμματα απευθύνονται σε περιφέρειες και, κυρίως, σε δήμους και αφορούν έργα υποδομών ύδρευσης, αποχέτευσης, αντιπλημμυρικής προστασίας, κτιριακού δυναμικού, αγροτικής οδοποιίας και άλλα.

Αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται δεκαοχτώ χιλιάδες έργα ανά την Ελλάδα, που χρηματοδοτούνται είτε από το ΕΣΠΑ 2014-2020 είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Είναι εμφανής η προστιθέμενη αξία των πόρων του ΕΣΠΑ, στην αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας.

Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο της περιόδου 2021-2027

Όπως είναι γνωστό, στις 2 Μαΐου 2018, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε πρόταση για τον προϋπολογισμό της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

Το νέο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο καλεί τα κράτη-μέλη να συμμετάσχουν με, περίπου, 1,11% του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (Α.Ε.Ε.) της Ε.Ε. των 27, όπως κυμαίνονταν συνήθως, ενώ η πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ήταν πιο προωθημένη, στο 1,3% του ευρωπαϊκού Α.Ε.Ε..

Η χώρα μας (μέσω της Κυβέρνησής της) επέμενε στην πιο προωθημένη πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στον αυξημένο προϋπολογισμό της Ε.Ε..

Η πρόταση του προϋπολογισμού, ως προς την Πολιτική Συνοχής, την κατ'εξοχήν πολιτική υπέρ των Περιφερειών, παρουσιάζει μια ονομαστική μείωση της τάξης του 7% και ως προς την Κοινή Αγροτική Πολιτική, επίσης, μια αντίστοιχη μείωση. Το Ευρωκοινοβούλιο θεωρεί ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ε.Ε. είναι τέτοιες, που όχι μόνο δεν επιτρέπουν μικρότερο προϋπολογισμό, αλλά **επιβάλλουν ένα μεγαλύτερο προϋπολογισμό που θα ενισχύει την Πολιτική Συνοχής και την Κοινή Αγροτική Πολιτική, αλλά θα εντάσσει αντικείμενα που αφορούν νέες προκλήσεις, όπως είναι το μεταναστευτικό - προσφυγικό, ο τομέας της φύλαξης των εξωτερικών συνόρων, οι ειδικές χωρικές και δημογραφικές ιδιαιτερότητες των Περιφερειών και άλλες επιμέρους πρωτοβουλίες.**

Για τη χώρα μας, η πρόταση αυτή του νέου προϋπολογισμού ενέχει δύο αρνητικά στοιχεία που πρέπει να επισημανθούν :

1. Την ονομαστική μείωση του προϋπολογισμού της Πολιτικής Συνοχής. Με μειωμένους πόρους για την Πολιτική Συνοχής, την πολιτική υπέρ των Περιφερειών, λαμβάνουμε λιγότερους πόρους για τις πολιτικές που, παραδοσιακά, ενεργοποιούσαμε για την ανάπτυξη των Περιφερειών, τον περιορισμό των περιφερειακών ανισοτήτων και την υποστήριξη των λιγότερο ευνοημένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών της χώρας.
2. Τον περιορισμό εφαρμογής της αρχής της «επιμερισμένης διαχείρισης». Βάσει της αρχής της «επιμερισμένης διαχείρισης», οι Περιφέρειες, το κράτος-μέλος και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συναποφασίζουν για το πώς διατίθενται οι πόροι. Το μοντέλο αυτό της «επιμερισμένης διαχείρισης», το οποίο η χώρα μας υπερασπίζεται, υποχωρεί έναντι του μοντέλου της κεντρικής διαχείρισης, βάσει της οποίας οι πόροι διανέμονται χωρίς γεωγραφική περιφερειακή κατανομή, απευθείας από τις Βρυξέλλες. Η αύξηση

του προγράμματος κεντρικής διαχείρισης οδηγεί σε μείωση τα προγράμματα της επιμερισμένης.

Τέλος, δεν πρέπει να υποτιμηθούν και άλλοι παράγοντες αβεβαιότητας, όπως ο τρόπος ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων αναφορικά με το brexit.

Στα θετικά της πρότασης συγκαταλέγεται η ένταξη νέων δεικτών στον τρόπο κατανομής των πόρων.

Η μέχρι σήμερα, σχεδόν, αποκλειστική χρήση του μονοδιάστατου δείκτη του Α.Ε.Π. απεδείχθη ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει με επιτυχή τρόπο τις ουσιαστικές ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Πάγιο αίτημα των Περιφερειών και της χώρας μας, το οποίο ετέθη αρμοδίως στη Διακοινοβουλευτική Συνεδρίαση των Επιτροπών Περιφερειών (REGI), για το μέλλον της Πολιτικής Συνοχής μετά το 2020, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλες στις 22.11.2017, ήταν η ένταξη και χρήση πρόσθετων κοινωνικών δεικτών, δεικτών ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, γεωγραφικών δεικτών, όπως η «νησιωτικότητα» και η «ορεινότητα» στον υπολογισμό για την κατανομή των πόρων της Πολιτικής Συνοχής, θέση την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιμετωπίζει θετικά. Ωστόσο, ανεξαρτήτως των δεικτών που θα επιλεγούν, υπάρχουν και τα κατάλληλα εθνικά εργαλεία, ώστε να ανατραπούν ενδεχόμενες στρεβλώσεις, που μπορεί να προέλθουν από την κεντρική κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκειμένου να διαμορφωθεί μια πιο ισορροπημένη πολιτική καταμερισμού των πόρων.

Στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι μέχρι τις Ευρωεκλογές του 2019 να έχει κλείσει η συζήτηση για τον νέο προϋπολογισμό. Καθώς οι θέσεις του σημερινού Ευρωκοινοβουλίου συμπορεύονται με τις θέσεις της χώρας μας, θεωρούμε ότι θα ήταν χρήσιμο και σκόπιμο να επισπευσθούν οι διαδικασίες, προκειμένου να καταλήξουμε σύντομα, στο τελικό ποσό που θα διατεθεί ανά χώρα, έτσι ώστε να επικεντρωθούμε έγκαιρα στον στρατηγικό σχεδιασμό για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Συμπεράσματα – Προτάσεις

Η Πολιτική Συνοχής πρέπει να υποστηρίζεται από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων. Η προσπάθεια και ενιαία θέση της Κυβέρνησης, της Επιτροπής Περιφερειών της Βουλής και των Περιφερειών πρέπει να αποσκοπεί στον όσο το δυνατόν μεγαλύτερο συνολικό προϋπολογισμό από την Ε.Ε., ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις, στην αύξηση και όχι στη μείωση των πόρων για την Πολιτική Συνοχής και, τέλος, στην ενσωμάτωση όλων εκείνων των δεικτών που αναδεικνύουν τις ιδιαιτερότητες κάθε Περιφέρειας, στην κατανομή των πόρων μεταξύ των Περιφερειών, ώστε να αποτυπώνεται ακριβέστερα η πραγματική κατάσταση των τελευταίων (για παράδειγμα, οι χωρικοί και δημογραφικοί δείκτες, το επίπεδο φτώχειας, το ποσοστό της ανεργίας, ειδικά στους νέους, κ.ά.).

Πρέπει να ξεπεραστεί θεσμικά και επί της ουσίας το έλλειμμα της μη συμπερίληψης στις μετρήσεις των περιοχών του άρθρου 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (νησιωτικών, ορεινών), κάτι που είναι αναγκαίο για την τεκμηρίωση ευνοϊκότερων κατανομών ή/και επιλεξιμοτήτων γι' αυτές τις περιοχές στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής.

Ως **Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής**, λαμβάνοντας υπόψη τις θετικές αναφορές για τη μέχρι τώρα πορεία του ΕΣΠΑ 2014-2020, θα παρακολουθούμε ενεργά τους δείκτες και την ποιότητα στην απορρόφηση των πόρων κατά τα κρίσιμα έτη 2018 και 2019. Ταυτόχρονα, θα παρακολουθούμε και τις άλλες παράλληλες δράσεις, που προωθούνται για την εφαρμογή πολιτικών, με σκοπό την αξιοποίηση των διατιθεμένων πόρων για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, όπως είναι ενδεικτικά η ενίσχυση δράσεων χωρικής συνεργασίας και τα προγράμματα/έργα που εκπονούνται μέσω του «Πακέτου Γιούνκερ».

Συμπερασματικά, θα στηρίξουμε την προσπάθεια της χώρας, προκειμένου να επιτύχουμε τα κατά το δυνατόν, μεγαλύτερα οφέλη για την Ελλάδα, τη νέα Προγραμματική Περίοδο, και θα συνεχίσουμε τη συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς για την ουσιαστική επίτευξη των στόχων ανάπτυξης των επιμέρους Περιφερειών, συνολικά της Ελληνικής Περιφέρειας και συνακόλουθα της χώρας.

¹ Άρθρο 174 ΣΛΕΕ: «Η Ένωση, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής».

Η Ένωση αποσκοπεί, ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών.

Μεταξύ των εν λόγω περιοχών, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές περιοχές, τις περιοχές που συντελείται βιομηχανική μετάβαση και τις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνωριακές και ορεινές περιοχές».

Ζ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ – ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΕΥΗ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εισαγωγή

Με αφορμή τη σύνταξη της παρούσας Εισήγησης στα πλαίσια εργασιών της Επιτροπής Περιφερειών, καλούμαστε να συνοψίσουμε τα βασικά ζητήματα Πολιτικής Προστασίας, με τα οποία έχουμε έρθει αντιμέτωποι τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε περιφερειακό και τοπικό, αλλά και να αναδείξουμε τις πρωτοβουλίες που απαιτούνται να ληφθούν, κυρίως σε νομοθετικό επίπεδο.

Οφείλουμε να παραδεχτούμε πως τα τελευταία χρόνια τα ζητήματα πολιτικής προστασίας βρέθηκαν στο προσκήνιο αρκετές φορές, καθώς έλαβε χώρα ένας σημαντικός αριθμός φυσικών καταστροφών (πλημμύρες – σεισμοί – κυκλώνας - έντονες βροχοπτώσεις) και σημειώθηκε, δυστυχώς, και η ανείπωτη τραγωδία της πυρκαγιάς στην Ανατολική Αττική. Οι αλλαγές στο κλίμα, η ένταση στη δόμηση του αστικού περιβάλλοντος, αλλά και οι νέες ανάγκες που δημιουργούνται στα σύγχρονα περιβάλλοντα, αδιαμφισβήτητα υπογραμμίζουν την αναθεώρηση των σχεδίων προστασίας και πρόληψης, την ανάγκη για άμεσο συντονισμό της εθνικής Πολιτικής Προστασίας και την ενίσχυση όλων των δομών και των σχεδίων, ώστε να αντιμετωπιστούν καταστροφικά φαινόμενα στο μέλλον.

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της Επιτροπής, πραγματοποιήθηκε μια σχετική συνεδρίαση με θέμα την Πολιτική Προστασία, παρουσία του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών κ. Τόσκα, του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, κ. Καπάκη και του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος, κ. Τερζούδη, όπου τέθηκαν από τους συναδέλφους τα βασικά ζητήματα που αντιμετωπίζει το κράτος, όταν καλείται να αντιμετωπίσει ακραία καιρικά φαινόμενα και να προστατεύσει τους πολίτες, διασφαλίζοντας την ασφάλεια και την ομαλότητα και περιορίζοντας τα πλήγματα όλων των κατηγοριών.

Συνοπτικά, τέθηκαν οι εξής προβληματισμοί:

- Οι σημερινές περιβαλλοντικές συνθήκες, μας οδηγούν στο συμπέρασμα πως και η χώρα μας, στο πλαίσιο της γενικευμένης κλιματικής αλλαγής, εκτός από τις πυρκαγιές, που την ταλανίζουν εδώ και χρόνια, έχει έρθει αντιμέτωπη και με πολύ ισχυρά καιρικά και φυσικά φαινόμενα.

Τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί εξαιρετικά έντονες βροχοπτώσεις και καταιγίδες, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού τη χώρα έπληξε κυκλώνας και εξαιρετικά ισχυροί άνεμοι, αλλά σημειώθηκαν πλημμύρες και καταστροφικοί σεισμοί, γεγονός που πρέπει να μας αφυπνίσει και ως πολιτεία να λάβουμε όλα τα απαραίτητα μέτρα για την

αναβάθμιση των πολιτικών Πολιτικής Προστασίας και των μέσων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

- Η ανάγκη πραγματικής καταγραφής, αλλά και ανανέωσης της δύναμης του Σώματος Πυροσβεστικής σε αεροπλάνα, ελικόπτερα, κάδους αεροσκαφών, της στελέχωσης των πεζοπόρων τμημάτων, αλλά και νέων τεχνολογικών μέσων ελέγχου και πρόληψης, θεωρούνται από όλους επιτακτική. Εκτός αυτού, η συμβολή και χρήση μέσων των υπόλοιπων Σωμάτων Ασφαλείας (ελικόπτερα Αστυνομίας, οχήματα Στρατού) κρίνεται πολλές φορές απαραίτητη. Δυστυχώς, εδώ κι αρκετά χρόνια δεν έγινε ανανέωση του στόλου και του εξοπλισμού των Σωμάτων, με τη σημερινή Κυβέρνηση να έρχεται αντιμέτωπη σε δύσκολους δημοσιονομικά καιρούς με τραγικές ελλείψεις. Ο εκσυγχρονισμός και η συντήρηση έχει τεθεί από την αρχή στους πρωταρχικούς στόχους της ηγεσίας.

- Ένας σημαντικός τομέας, που συμβάλλει τα μέγιστα στην αντιμετώπιση των φαινομένων, είναι ο εθελοντισμός. Για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας, οι πιο εξελιγμένες κοινωνίες επιδιώκουν τη δημιουργία φορέων και δικτύων που αναλαμβάνουν δράσεις πρόληψης, διαχείρισης κρίσεων/έκτακτων φαινομένων και αποκατάστασης των πληγέντων, όπου η άμεση παροχή βοήθειας κατά την εκδήλωση τέτοιων φαινομένων είναι ιδιαίτερα σημαντική. Αξίζει να σημειωθεί πως για την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων με δράση στην Πολιτική Προστασία, υφίσταται ένα Σύστημα Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, για την αντιμετώπιση καταστροφών και τηρείται και Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων, αλλά και Ειδικευμένων Εθελοντών.

Ωστόσο, παρατηρούνται νομοθετικά κενά ως προς την ένταξη, τη χρηματοδότηση, την παροχή κινήτρων, αλλά και τους κανόνες εμπλοκής και λειτουργίας των εθελοντικών αυτών σχημάτων, τα οποία η Πολιτεία οφείλει να καλύψει, ώστε να ενισχυθεί η εθελοντική δράση, να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι αρμοδιότητες, αλλά και να θεσπιστούν δράσεις πιστοποιημένης εκπαίδευσης, οικονομικής ενίσχυσης, παροχής κατάλληλου εξοπλισμού, σχεδιασμού και εκπόνησης ασκήσεων ετοιμότητας.

Σε αυτόν τον τομέα, εξαιρετικά καίριο ρόλο μπορεί να διαδραματίσει και ο σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο πεδίο της Πολιτικής Προστασίας για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και η χρηματοδότηση έρευνας/μελετών και σπουδών σχετικά με θέματα Πολιτικής Προστασίας σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι..

- Κατά τη συνεδρίαση της Επιτροπής έγινε πολύς λόγος για το καθ' εαυτό προσωπικό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, για την ύπαρξη προσωπικού τριών ταχυτήτων, που δεν επιτρέπει την ομαλότητα και τη συνέχεια στις επαγγελματικές σχέσεις (μόνιμοι, πενταετείς, εποχικοί). Αν και η δυνατότητα νέων μαζικών προσλήψεων προσωπικού είναι δύσκολη, αξίζει να σημειωθεί η πρωτοβουλία της

Κυβέρνησης να διατηρήσει τις θέσεις και να εξασφαλίσει τη μόνιμη εργασία των Πυροσβεστών πενταετούς θητείας. Σημαντικό, επιπλέον, είναι το γεγονός πως με την εισαγωγή υποψηφίων στο Πυροσβεστικό Σώμα μέσω πανελληνίων εξετάσεων, ευελπιστούμε στην καλύτερη και αρτιότερη κατάρτιση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι θα συγκροτήσουν στο Σώμα μια νέα γενιά καταρτιζόμενων Πυροσβεστών.

- Ειδική μνεία έγινε για την ανάγκη δημιουργίας ενός σχεδίου αντιμετώπισης φαινομένων για τα νησιά, μιας και η νησιωτικότητα προσδίδει ένα νέο χαρακτηριστικό στην υφιστάμενη δομή της Πολιτικής Προστασίας. Η γεωγραφική ιδιαιτερότητα της χώρας μας δεν πρέπει να διαδραματίζει ανασταλτικό χαρακτήρα στην άμεση κινητοποίηση του κρατικού μηχανισμού και, για τον λόγο αυτό η αρμόδια Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προβλέπεται να επεξεργαστεί σχέδια «νησιωτικότητας» στη λειτουργία των δομών πυρόσβεσης, αλλά και να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα συμπράξεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με διάφορους οργανισμούς, ώστε να βρεθούν τα κατάλληλα εργαλεία για ζητήματα Πολιτικής Προστασίας.

Σημειώθηκε, άλλωστε, πως η δημιουργία «νησιωτικής» δομής δασοπυρόσβεσης και προστασίας είναι υπό μελέτη και αξιοποιούνται όλα τα μέσα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες, με βάση τα χωρικά και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των νησιών, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν οι υπηρεσίες, σε σύντομο χρόνο και με τα πλέον κατάλληλα μέσα, αποτελεσματικά στον ρόλο τους.

- Δεδομένου ότι το φάσμα δραστηριοτήτων της Πολιτικής Προστασίας είναι αρκετά ευρύ, η ανάγκη για διευρυμένη συνεργασία της Γενικής Γραμματείας, τόσο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους εμπλεκόμενους φορείς, όσο και με τα συναρμόδια Υπουργεία, για να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, είναι επιβεβλημένη. Δεν μπορούμε, επίσης, να παραβλέψουμε το γεγονός πως οι ταχύτερες και αποτελεσματικότερες παρεμβάσεις επιτυγχάνονται πολλές φορές και με την αгаσθή συνεργασία και με άλλες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη και τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πολιτική Προστασία.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, αξιοσημείωτη είναι η συνεργασία, κυρίως, των χωρών του Νότου, οι οποίες έχουν πολλακίς συνεργαστεί άψογα για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων. Οφείλω, όμως, να σημειώσω πως το πιο σημαντικό από όλα είναι να γίνει μια προσπάθεια απλοποίησης των διαδικασιών για την αποκατάσταση των ζημιών, καθώς πρόσφατα έχουμε γίνει κοινωνοί αρκετών περιπτώσεων, όπου υπήρξαν σημαντικές καθυστερήσεις στην απορρόφηση κονδυλίων και στην κινητοποίηση των τεχνικών υπηρεσιών, λόγω ενός δαιδαλώδους γραφειοκρατικού συστήματος.

Προτάσεις

Συνοψίζοντας και ομαδοποιώντας τις προτάσεις, που τέθηκαν προς συζήτηση στην Επιτροπή μας, αναφέρω τις εξής:

- Επικαιροποίηση του Σχεδίου Εκτάκτου Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας (Ξενοκράτης) - Σχέδια Πολιτικής Προστασίας, καθορισμός αρμοδιοτήτων, σχέδια εκκένωσης και δράσης ανά περιοχή. Σχέδια πλημμύρας, αναβάθμιση των υποδομών, όπως προσβάσεις σε οδικούς κόμβους, συντήρηση δασικών δρόμων, κρουνοί, εξοπλισμός κ.ά..

- Δεδομένων των συνεχόμενων φαινομένων εμπρηστικών επιθέσεων, για περιστατικά που δεν μπορούν να προβλεφθούν, να οριοθετηθούν, αλλά και να αντιμετωπιστούν άμεσα, θεωρείται απαραίτητη η εντατικοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Κλιμακίου Διερεύνησης Πυρκαγιών και του Ανακριτικού Κλιμακίου του Πυροσβεστικού Σώματος.

- Λόγω των επαναλαμβανόμενων και συχνών φαινομένων πυρκαγιάς στη χώρα, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη να υλοποιηθεί, όσο το δυνατόν γρηγορότερα, η πρόταση που κατέθεσε ο Πρωθυπουργός κατά την παρέμβασή του στην Ολομέλεια της άτυπης Συνόδου Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Σάλτσμπουργκ, με την οποία ζήτησε την επιτάχυνση των διαδικασιών δημιουργίας ενός **Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας**, που θα διανέμει τη βοήθεια εκεί όπου υπάρχει ανάγκη, με τη δυνατότητα διάθεσης κατάλληλων εναέριων μέσων. Η πρόταση αυτή έχει ιδιαίτερη αξία στα πλαίσια ενοποίησης και αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών της Ε.Ε..

Εκτιμάται πως ο εν λόγω μηχανισμός θα εξασφαλίσει μέσω χρηματοδότησης από την Ε.Ε. περισσότερα και πιο σύγχρονα μέσα για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, για τις χώρες που επηρεάζονται από φαινόμενα φυσικών ή μη καταστροφών.

- Επιπλέον, προτείνεται ένας γενικότερος εξορθολογισμός των δαπανών, τόσο για τη συντήρηση όσο και για την αγορά των αεροσκαφών πυρόσβεσης. Κατά τη διάρκεια της Επιτροπής, σημειώθηκε πως πραγματοποιούνται βήματα ως προς την αρχή της επικουρικότητας στο πλαίσιο SENDAI, καθώς με κοινές και μεγάλες παραγγελίες σε συνεργασία με γειτονικές χώρες εξασφαλίζονται πιο συμφέρουσες τιμές.

- Επικουρικό ρόλο θα διαδραμάτιζε και η αναβάθμιση της λειτουργικότητας των Σχεδίων Εκκένωσης με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών, στα οποία θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση τόσο οι Υπηρεσίες, οι οποίες είναι αρμόδιες για την Πολιτική Προστασία, όσο και οι πολίτες μέσω των κινητών συσκευών τους. Σε αυτό το πλαίσιο, σημαντική αναβάθμιση των Σχεδίων Εκκένωσης θα μπορούσε να παίξει και η χρησιμοποίηση Συστημάτων Μαζικής Ενημέρωσης Έκτακτης Ανάγκης μέσω των εταιρειών τηλεπικοινωνιών, τα οποία θα καθοδηγούν αποτελεσματικά τους πολίτες

προς ασφαλείς χώρους και θα τους ενημερώνουν άμεσα για την εξέλιξη των φαινομένων. Γενικότερα, η ένταξη και η χρήση των νέων εργαλείων που προσφέρει η τεχνολογία και η επιστήμη αναμένεται να αναβαθμίσουν τις υπηρεσίες Πολιτικής Προστασίας.

- Έχοντας σχετική εμπειρία, λόγω της γεωγραφικής θέσης της περιοχής που εκπροσωπώ, θα ήθελα να υπογραμμίσω τη σημασία που έχει η συνολική αναθεώρηση των σχεδίων πλημμύρας με βάση τα, πλέον, σύγχρονα δεδομένα και τεχνικές, στα οποία προχωρά σταθερά το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Εξίσου σημαντικά είναι και η επιτάχυνση της ολοκλήρωσης της δασικής πολιτικής της χώρας, αλλά και ο εξορθολογισμός της διαχείρισης των αυθαιρέτων στη χώρα, με αξιοποίηση της εμπειρίας των νόμων 4178/2013 και 4495/2017 και απαρέγκλιτη τήρηση της νομιμότητας.

Συμπεράσματα:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο χρόνος που έχουμε είναι συνολικά ελάχιστος, για να συμπεριληφθεί σε μια Εισήγηση ένα τόσο ζωτικό, πολυδιάστατο, επιχειρησιακό ζήτημα, όπως αυτό της Πολιτικής Προστασίας, αλλά εκτιμώ πως έγινε αναφορά στις σημαντικότερες πτυχές του. Σε γενικό πλαίσιο, βρισκόμαστε σε μια συνεχή διαδικασία βελτίωσης των συνθηκών, των μέσων και των δυνατοτήτων του κρατικού μηχανισμού, καθώς πολύ συχνά, πλέον, καλούμαστε να τον ενεργοποιήσουμε, για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια και η ευημερία των πολιτών.

Η υφιστάμενη Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, αλλά και οι δυνάμεις του Πυροσβεστικού Σώματος, συμπεριλαμβανομένης και της άρτιας ομάδας της Ε.Μ.Α.Κ. μαζί με το Εθελοντικό Σώμα, προσφέρουν ανεκτίμητης αξίας έργο, ωστόσο, η Πολιτεία πρέπει να εξασφαλίσει ένα πιο σαφές πλαίσιο λειτουργίας, αλλά να παρέχει, παράλληλα, και τα κατάλληλα μέσα. Επίσης, οφείλουμε να διεκδικήσουμε με κάθε τρόπο τη συνεργασία και τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ενίσχυση των μέσων Πολιτικής Προστασίας και να θεσμοθετήσουμε ένα ενισχυμένο πλαίσιο προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες στη χώρα, μέσα στο οποίο οι πολίτες θα χαίρουν αδιαμφισβήτητης ασφάλειας. Η ενημέρωση, η πρόληψη, ο συντονισμός και η οργάνωση θα πρέπει να αποτελέσουν τους κεντρικούς άξονες, πάνω στους οποίους η Πολιτεία θα χαράξει τη δική της πολιτική για την προστασία και την ασφάλεια.

Εκτός αυτού, θα ήταν χρήσιμο να αξιοποιηθεί και το πρόγραμμα **rescEU**, ένα νέο ευρωπαϊκό σύστημα για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών. Η πρόταση αποτελεί κεντρικό στοιχείο του προγράμματος Γιούνκερ για καλύτερο συντονισμό, πρόληψη και προστασία. Κύριο στοιχείο είναι η συγκρότηση εφεδρικών ικανοτήτων Πολιτικής Προστασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως δασοπυροσβεστικά αεροσκάφη,

ειδικές αντλίες νερού, ομάδες έρευνας και διάσωσης σε αστικό περιβάλλον, κινητά νοσοκομεία και ιατρικές ομάδες έκτακτης ανάγκης. Οι εφεδρείες αυτές θα συμπληρώνουν τα εθνικά μέσα και θα τελούν υπό τη διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκειμένου να παρέχουν στήριξη σε χώρες που έχουν πληγεί από καταστροφές, όπως πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, σεισμοί και επιδημίες.

Εκτός αυτού, όμως, προβλέπεται και η ενίσχυση της πρόληψης των καταστροφών και της ετοιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική της Ε.Ε. για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, το Ταμείο Αλληλεγγύης, η περιβαλλοντική νομοθεσία, όπως τα σχέδια διαχείρισης των πλημμυρών, διαχείριση οικοσυστήματος, πολιτικές εξυγίανσης του αστικού περιβάλλοντος, η έρευνα και καινοτομία, καθώς και οι πολιτικές για την αντιμετώπιση σοβαρών διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας και άλλες.

Τέλος, με την πρόταση εξορθολογίζονται και απλοποιούνται οι διοικητικές διαδικασίες, προκειμένου να μειωθεί ο χρόνος που απαιτείται για την ανάπτυξη σωστικής βοήθειας.

Εν κατακλείδι, θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι πέρα από τις πολιτικές ενίσχυσης και των μέσων της Πολιτικής Προστασίας, καθώς και των άλλων πολιτικών που τέμνονται με αυτήν, όπως περιβαλλοντική πολιτική, υποδομών, αστικής ανάπτυξης κ.λπ., ιδιαίτερη σημασία έχει η ενίσχυση της πρόληψης με εξειδικευμένα σχέδια σε κάθε περιοχή, καθώς και η εκπαίδευση-γνωστοποίηση του γενικού πληθυσμού.

IV. Οι Εισηγήσεις κατά τη συνεδρίαση έγιναν δεκτές, κατά πλειοψηφία, και συναπαρτίζουν την Έκθεση της Επιτροπής, η οποία υποβάλλεται προς την Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 1 Νοεμβρίου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ

Ο Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΕΥΗ) ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ

ΗΛΙΑΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΡΦΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΡΑΤΣΟΛΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΕΛΤΣΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΣΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ

ΣΥΜΕΩΝ (ΣΙΜΟΣ) ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΖΗΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΨΑΡΙΑΝΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΙΔΗΣ